

Rekenkamer kapittelt beleid van Deetman

Overschrijdingen studiefinanciering ontstaan door slecht beheer

De onbeheerste stijging van de kosten van de studiefinanciering is maar voor een klein deel te verklaren uit de toename van het aantal studenten. De overschrijdingen in de afgelopen jaren zijn vooral ontstaan door een gebrekkige wetgeving en een onoverzichtelijke administratie op het ministerie van onderwijs. Dat concludeert de Algemene Rekenkamer in een op 20 december verschenen rapport 'Beheersing uitgaven studiefinanciering'.

Tussen 1985 en 1988 zijn de kosten van de studiefinanciering in totaal bijna 1,1 miljard gulden hoger uitgevallen dan geraamd werd. De vorige minister van onderwijs, Deetman, heeft daarvoor als oorzaak steeds de onverwachte toename van het aantal studenten genoemd. Maar volgens de Algemene Rekenkamer verklaren de groeiende studentenaantallen slechts een stijging van de uitgaven voor de studiefinanciering met 234 miljoen gulden. De rest van de overschrijdingen gedurende die jaren heeft het ministerie van onderwijs aan zichzelf te wijten. 'De zich opstapelende en onderschatte problemen rondom de Wet op de studiefinanciering, de coördinatie, het beleid en de begroting zijn hier in

belangrijke mate verantwoordelijk voor,' aldus de Rekenkamer.

De invoering van de Wet op de studiefinanciering blijkt op zichzelf al goed te zijn geweest voor een overschrijding van 500 miljoen gulden. Daarvan is ongeveer 200 miljoen een direct gevolg van de politieke keus om de kinderbijslag te handhaven voor bepaalde groepen studenten. Minister Deetman had dat volgens de Rekenkamer moeten weten. Andere elementen die bijdroegen aan deze overschrijding waren echter niet te voorzien, zoals het feit dat meer studenten zelfstandig gingen wonen en dat meer scholieren in vwo en mbo een beurs aanvroegen.

De Rekenkamer vindt dat het ministerie

van onderwijs de problemen bij de uitvoering van de wet heeft onderschat en de eigen mogelijkheden heeft overschat. Invordering, controle en aanpak van oneigenlijk gebruik van de studiefinanciering zijn nog steeds problematisch. Een criterium als 'daadwerkelijk studeren' blijkt niet controleerbaar. Het centralisme op het ministerie veroorzaakte al in 1986/87 een 'uitvoeringscrisis'. Daardoor is in 1988 een bedrag van 259 miljoen gulden en in 1989 van 219 miljoen gulden onrechtmatig toegekend.

HOP/Jos Dohmen

RL staat buiten samenwerking zuidelijke universiteiten met bedrijfsleven

De Rijksuniversiteit Limburg maakt voorlopig geen deel uit van het samenwerkingsverband universiteiten-bedrijfsleven in het Schelde-Maasgebied dat eind november vorig jaar is opgericht. Maastricht is niet bij de opzet betrokken en heeft tot nu toe ook nog geen belangstelling getoond. Dat meldt de Tilburgse prof. H.F.M. Peeters, die voorzitter is van de stuurgroep van het initiatief.

Het samenwerkingsverband is bedoeld om postdoctoraal onderwijs te verzorgen dat nauw aansluit bij de wensen van het bedrijfsleven in de betrokken regio. De Katholieke Universiteit Brabant in Tilburg heeft samen met de Eindhovense Technische Universiteit het initiatief genomen. Beide instellingen verzorgen al langere tijd een gezamenlijke MBA-opleiding. Voorlopig zijn er nog geen andere Nederlandse instellingen bij de plannen betrokken. De Rotterdamse Erasmusuniversiteit heeft belangstelling getoond maar wenst zich nog niet te binden. Van Belgische zijde nemen instellingen in Leuven, Gent, Antwerpen en Brussel deel. Onder de commerciële participanten bevinden zich Philips, DAF, Océ van der Grinten en de Rabobank, en van Vlaamse zijde een werkgeversverband en een reeds bestaand samenwerkingsverband tussen industrie en universi-

teit te Brussel.

Het Schelde-Maasverband, kortweg Schema, wil de opleidingsvraag van het bedrijfsleven en de wetenschappelijke expertise van de universiteiten beter op elkaar afstemmen. Beklemtoond wordt dat de universiteiten in dit netwerk niet zullen concurreren, maar integendeel juist elkaar zullen ondersteunen. Financiële injecties van enige betekenis ontvangt het initiatief niet. Op langere termijn is het volgens Peeters niet uitgesloten dat de samenwerking tussen de betrokken instellingen ook op onderzoeksgebied hechter zal worden.

Waarom Maastricht niet van meet af aan bij de plannen betrokken is, ondanks de ligging van de RL in het bedoelde Schemagebied, is volgens Peeters een kwestie van prioriteiten. Men wilde klein beginnen. Verder heeft hij niet zo'n duidelijk zicht op

de postdoctorale opleidingen die in Maastricht aangeboden worden, terwijl tevens de indruk overheerst dat de RL zich vooral concentreert op samenwerking met Aken en Luik. Maar het Schemaverband staat open voor eenieder, en „de RL staat bovenaan mijn agenda; als ze zelf niet komen ga ik er wel naar toe“, verklaart Peeters.

Tot op heden heeft deze universiteit zich inderdaad nog niet gemeld in Tilburg. Ondanks vragen in de Maastrichtse universiteitsraad in november en december heeft het college van bestuur geen informatie ingewonnen, laat staan zich aangemeld als potentiële deelnemer.

Wammes Bos

Inhoud

PAGINA 3

Ontevreden AZM

In plaats van de universiteit een gelukkig nieuwjaar te wensen, richtte de voorzitter van Raad van Bestuur van het Academisch Ziekenhuis, dr. J. Carpay, enkele kritische woorden aan het adres van de universiteit. De RL doet er te lang over om vacatures voor klinische hoogleraren op te vullen en is ook te traag bij het grijpen van de riant mogelijkheden op het gebied van de internationale samenwerking die in Maastricht voor het oprapen liggen.

PAGINA 5-6

Internationaal Management

Sommige dingen gaan zo hun eigen leven leiden. De tuin van professor Franz Palm bijvoorbeeld. Is die nu wel of niet gewied door studenten Internationaal Management in het kader van hun stage? Een evaluatiecommissie heeft een rondgang door de faculteit gemaakt en hoorde en zag vreemde verhalen over IM. Echt slecht is die nieuwe richting niet, maar het kan veel beter, schreef zij in een rapport. Inderdaad, IM kan beter, zeggen de voor IM verantwoordelijke stafleden, maar wat pas echt slecht is, dat is dit evaluatierapport.

PAGINA 8-9

OV Jaarkaart

Sinds 1 januari kunnen beursstudenten kosteloos gebruik maken van het openbaar vervoer. We peilden de eerste reacties van de gebruikers, die varieerden van volle tevredenheid tot gekanker over „Wat moet ik buiten Maastricht zoeken.“ Er zijn er zelfs voor wie het station al buiten Maastricht ligt.

PAGINA 16

Troetelorkest

Het Nederlands Studentenorkest is in aantocht. Om onder andere in Maastricht goed voor de dag te komen bereiden de orkestleden zich in Bergen voor op de toernee, waarin zij de Vijfde van Mahler ten gehore brengen. Twee Maastrichtse studenten, Katinka Folmer (contrafagot) en Bart van Ewijk (viool) behoren tot het selecte gezelschap.

Hoogleraarsbenoemingen duren te lang en kansen op internationale samenwerking blijven liggen

AZM-voorzitter verwijt universiteit traagheid

De universiteit doet er veel te lang over om vacatures voor klinische hoogleraren op te vullen. Het gevolg is dat sommige afdelingen in het ziekenhuis niet behoorlijk kunnen functioneren. Ook houdt de universiteit geen gelijke tred met de internationale ambities van het ziekenhuis, zodat unieke kansen op samenwerking met Diepenbeek en Teikyo University verloren dreigen te gaan.

Carpay: universiteit is niet slagvaardig genoeg

Die kritiek is afkomstig van de voorzitter van de Raad van Bestuur van het Academisch Ziekenhuis Maastricht, dr. J. Carpay. Vorige week nam hij in zijn Nieuwjaarsrede de universiteit op de korrel, omdat het ziekenhuis volgens hem hinder ondervindt van het universitaire gebrek aan slagvaardigheid.

„We hebben onderhand een waslijst met vacatures voor hoogleraren,” licht Carpay toe. Na enig telwerk komt hij tot twaalf vacante hoogleraarposten plus enkele twijfelgevallen bij Heelkunde, waarover de discussie nog gaande is. Als het grote voorbeeld van universitaire traagheid haalt hij de vacature bij Pulmonologie naar voren. Ruim twee jaar geleden kreeg de toenmalige hoogleraar Greve een auto-ongeluk, aan de gevolgen waarvan hij enige tijd later overleed. Sinds die tijd zit de vakgroep, die in feite nog in een opbouw-fase verkeerde, zonder hoogleraar. De hele afdeling gaat dan moeilijk functioneren, legt Carpay uit: „Het is funest voor zo'n groep als er zo lang geen hoogleraar zit. Er kunnen in afwachting van die benoeming bijvoorbeeld geen andere medewerkers benoemd worden. Het onderwijs en onderzoek stagneren en de patiëntenzorg komt in gevaar: de mensen gaan naar een ander academisch ziekenhuis. Ik kan begrijpen dat er tijd nodig is voor een zorgvuldige procedure, maar twee jaar na het overlijden van Greve is het structuurrapport niet eens klaar. En als dat over een tijdje klaar is duurt het nog eens bijna een jaar voordat er iemand benoemd is.”

Volgens Carpay is er geen enkele excuus te bedenken waarom de afhandeling van vacatures zo lang moet duren. „Het is gewoon een kwestie van organisatie. Als de universiteit ooit een slagvaardig beleid wil gaan voeren, moet ze de procedures en de doorlooptijd van vacatures eens grondig herzien. Op deze manier stagneert bij ons intern de zaak en gaan ook veel patiënten hun heil ergens anders zoeken.”

De directeur van de medische faculteit, mr. E. Steur, vindt de kritiek van Carpay op het benoemingsbeleid maar ten dele gerechtvaardigd: „Carpay kijkt naar de benoemingen die niet goed gaan en niet naar de overgrote meerderheid van de gevallen die wel goed gaan. Wat pulmonologie betreft heeft hij inderdaad volkomen gelijk, dat heeft veel te lang geduurd. Maar daar hebben wij ook lering uit getrokken. Om dat soort ontsporingen tegen te gaan, zijn wij de procedures voor het opstellen van structuurrapporten en de sollicitatie grondig aan het bekijken. Maar het moeten wel zeer zorgvuldige procedures blijven, want een benoeming van een hoogleraar is natuurlijk niet niks.”

Volgens Steur vergeet Carpay er ook bij te vertellen dat op zijn lijst nogal wat benoemingen voor bijzondere hoogleraren voorkomen, waarvoor het ziekenhuisbestuur een liberaler beleid voorstaat dan het college van bestuur van de universiteit. Het gebrek aan slagvaardigheid komt volgens Carpay ook tot uiting in de manier waarop de universiteit de kansen op het gebied van de internationalisering onbenut laat. Als voorbeelden noemt hij de

samenwerking met het Limburgs Universitair Centrum in Diepenbeek en Teikyo University. Carpay pleit niet geheel zonder eigenbelang voor een samengaan van de RL en het LUC. Voor Maastricht zou dat belangrijke voordelen met zich mee kunnen brengen, omdat dan de ziekenhuizen in Belgisch Limburg meer zouden kunnen samenwerken met het nu zeer excentrisch gelegen AZM. Maar volgens Carpay zijn er ook andere argumenten te bedenken waarom de RL aan een fusie moeten denken: „Als straks de grenzen wegvallen is er in de Euregio eigenlijk geen plaats voor twee kleine Nederlandstalige, of zeg maar Nederlands-Engelstalige universiteiten. Dat hebben de hoogleraren Albeda en Soete ook al voorgesteld, maar daar heeft de universiteit nooit iets mee gedaan. Met Teikyo is ook iets dergelijks aan de hand: daar liggen geweldige kansen voor de universiteit, maar men gaat er niet slagvaardig mee om.” Voor de mogelijkheden tot samenwerking die Teikyo te bieden heeft zou de universiteit een aparte structuur moeten scheppen. Teikyo wil in september hier beginnen. Als de universiteit nu niet zorgt dat ze op basis van gelijke participatie een vinger achter de deur krijgt, is het straks te laat. De Japanners willen niet op zichzelf komen staan, ze hebben snel partners nodig. De universiteit houdt de boot teveel af. Men is nog bezig te bekijken of Teikyo wel goed genoeg is om mee samen te werken.”

De voorzitter van het college van bestuur, drs. L. Vredevoegd, wil geen rechtstreekse reactie geven op de kritiek van Carpay: „Ik discussieer niet via de pers, maar we praten daar zeker in een ander verband nog met elkaar over.” Vredevoegd legt liever uit hoe de universiteit wél aan samenwerking met Diepenbeek en Teikyo doet: „Samen met Diepenbeek zijn we bezig een supra-

Cultuurpolitiek

Goede voornemens rond nieuw jaar lijken doorgaans op verzuchtingen, die weinig met realistische doelen te maken hebben.

De menselijke neiging om te reflecteren, zich te bezinnen, in banaal nederlands: „dingen op een rijtje te zetten” is echter een groot goed. In de vaart der volkeren dreigen we namelijk nogal eens af te drijven van ons doel, er aan voorbij te schieten, of dit doel zelfs te vergeten. De metafysica biedt ons een jargon om de koers te hervinden en te hervatten.

De menselijke neiging om zich géén fundamentele vragen te stellen is even sterk als haar tegendeel. Vragen naar het waarom en waartoe zijn bedreigend. Ze kunnen namelijk leiden tot de constatering, dat we het over een geheel andere boeg moeten gooien. Nogal eens is het plezieriger, om niet tot die conclusie te hoeven komen.

Wie bekriipt deze gedachten niet bij het nadenken over ons gezondheidszorgbestel: Een stelsel van voorzieningen, waarop mensen een beroep doen met hooggespannen verwachtingen ten aanzien van hun welzijn, welke veelal niet uitkomen. Het stelsel evolueert en wordt geperfectioneerd. Intussen moeten we constateren, dat „doing better, feeling worse”¹⁾ een rake typering is. Zowel patiënt als arts zijn gefrustreerd. De overheid (re)ageert met een oerwoud aan regeltjes en met een regen aan slogans om deze te verantwoorden: kwaliteits-waarborg, budgettering en deregulering.

Is onze cultuur ziek, dat wij een zo „zware” gezondheidszorg nodig hebben? Ik geloof er niets van. Sterker nog: met een bevestiging van deze bewering hangen we onze nek definitief in de strop.

Diekstra schetst in zijn artikel: „hoe geestelijk is gezondheid?” onze historie op de volgende manier:

„Als we de laatste 50.000 jaar van het leven van de mens op deze aarde zouden verdelen in levens van elk ongeveer 62 jaar dan krijgen we ongeveer 800 van die levens. Daarvan werden er meer dan 650 in hollen doorgebracht. Pas in de laatste 70 levens is het mogelijk geweest effectief van het ene leven naar het andere informatie over te dragen via het geschreven woord....

...Het 800ste leven, ons huidige leven, vormt een scherpe breuk met alle voorafgaande, omdat gedurende dit leven de omvang en snelheid van verandering op een ontzagwekkende manier is toegenomen”.

Vervolgens schetst hij voor welke adaptatie-problemen de mens hierdoor wordt gesteld. In meerdere opzichten benen we het gewoon niet bij en dat wreekt zich. Dat is niet ziek, dat is normaal. Het voltrekt zich aan ons allen. Het is inherent aan deze snelle evolutie. Of we de goede kant op evolueren is een andere vraag (minstens zo belangrijk!), maar op het moment dat we het ziek gaan noemen, maken we de dokter tot heelmeester van de samenleving en zijn we definitief op de verkeerde stoep beland.

Diekstra komt met behattenswaardige aanbevelingen, namelijk om de aandacht voor 'cure' meer te verleggen naar 'care', maar daarmee gaat hij naar mijn idee voorbij aan een fundamentele vraag:

Kunnen we onze adaptatie-problemen niet anders oplossen dan via de wachtkamer van de dokter?

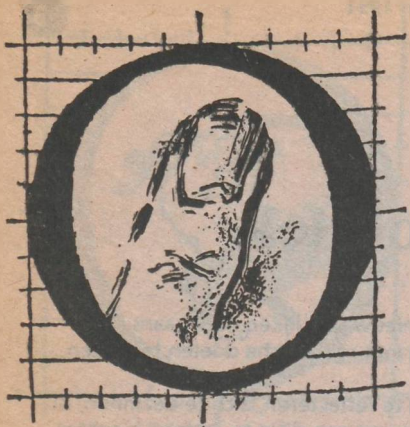
Denkend over deze vraag wordt weleens verzucht, dat helaas de adressen van de pastoor en de dominee niet meer in ons telefoonklappertje voorkomen. Deze nostalgische overweging verbloemt echter, dat die het antwoord ook niet meer zo goed weten. Onze samenleving vraagt, dat wij de verantwoordelijkheid voor ons eigen leven erkennen en waarmaken. De kerken hebben te lang een onvolwassen geloof gepredikt, waarin gehoorzaamheid en afhankelijkheid de boventoon voerden. Aan eigentijdse antwoorden is men nog steeds niet toe. De vraag zou centraal moeten staan in vele politieke discussies. Echter, onze volksvertegenwoordigers en ministers zitten eenmaal „gezeteld” ook „gebeiteld”, en bekommeren zich veel liever om de duur van hun ambtstermijn, dan dat zij fundamentele vragen aan de orde stellen. Ze kijken wel uit; het kan hen de kop kosten. Veeleer reguleren en dereguleren ze maar wat aan. Het zal hun tijd wel duren. Zolang mensen bereid zijn om ziek te worden, vooral niet teveel overhoop halen. Te vermoeiend, te link, te vaag, om toe te werken naar een samenleving, waarin de metafysica een centrale plaats inneemt: waar kunst en filosofie als leidraad worden genomen voor het bouwen van leefbare steden, het construeren van aantrekkelijk onderwijs, het ruimte geven aan diversiteit in leefverbanden, en het vinden van vormen van steun bij adaptatieproblemen die niet ziek-makend zijn.

We laten alles liever zoals het is; doen of onze neus bloedt en gaan naar de dokter om deze te laten stelpen. Maar de prijs wordt steeds hoger.

Yvonne van Leeuwen

¹⁾ titel van een rapport van het National Institute of Health, USA; besproken in: Diekstra RFA: hoe geestelijk is gezondheid? Medisch Contact, dec. 1990.

Jacques Herraets

Bladeren

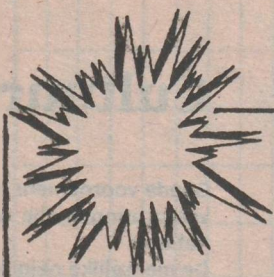
Bart Brouwers

Zorro

Er is in elk geval één Limburgse student die opvalt buiten de provincie. Herschel Wehrens is zijn naam en hij studeert bouwkunde aan de Technische Universiteit in Eindhoven. Opvallen doet hij trouwens niet in de eerste plaats door zijn studieresultaten, maar veel meer door zijn wat ongebruikelijke uitdossing. In zijn onafschijdelijke smoking (hij heeft er thuis verschillende identieke exemplaren van hangen, er kan er tenslotte wel eens eentje bij de stomerij zijn), cape hoed en stok is Herschel een opvallende verschijning rond de TUE-gebouwen. Opmerkingen als 'daar heb je Zorro' neemt hij voor lief, want je moet er tenslotte wel iets voor over hebben om je te onderscheiden van de grijze massa. Bizar wil hij zichzelf trouwens ook nog wel noemen, maar hij voegt daar dan direct aan toe dat hij dat van geen vreemde heeft. Vader Wehrens heeft lange haren, een baard met pijpekrullen en wordt nergens gezien zonder zijn gekleurde shawl uit India. Maar in Eindhoven is Herschel wel min of meer een eenling. "Er lopen op de TUE weinig geflippte figuren rond. Op mijn vroegere school zag je die veel meer." Al met al bevalt het Herschel toch wel in Eindhoven. "En wat die opmerkingen betreft: ik gebruik mijn kleren nu eenmaal als een soort mensenzeef. Als ze iemand ervan weerhouden om mij als een normaal persoon te beschouwen, is dat te wijten aan hun eigen kortzichtigheid." (Cursor)

Handel

Niet iedereen is even blij met de invoering van de OV-kaart, maar dat is geen nieuws. Wel nieuw is dat studenten die hun kaart niet nodig hebben, deze voor een aantrekkelijk bedrag aan de man brengen en op die manier niet alleen hun ingehouden studiebeurs terug verdienen, maar daarbovenop nog een flinke winstmarge weten binnen te halen. Er zijn in die handvol dagen dat de kaart nu in werking is, al een paar verschillende fraude-methoden ontdekt. Zoals die van die Rotterdamse ex-student, die studenten die hun kaart niet nodig hebben 150% van de waarde van de kaart biedt in ruil voor de kaart zelf. Die verkoopt hij dan weer door aan een derde, die de spoorkaart een stuk goedkoper kan krijgen dan de wettelijke NS-prijs, maar wel heel wat meer betaalt, dan dat het de studenten kost. Ingewikkeld? "Nee hoor, ik koppel gewoon vraag en aanbod aan elkaar." Maar de - anonieme - student moet wel blijven opletten. "Ik moet erop kunnen vertrouwen dat de student zijn kaart niet als verloren opgeeft en ervoor zorgen dat de kaart binnen drie dagen na beëindiging van zijn studie op het postkantoor is ingeleverd." Student Lex van Hondel pakt het anders aan. Hij gebruikt zijn kaart zelf, maar laat ook anderen 'meegenieten' van het gratis openbaar vervoer. Daartoe wil hij zijn eigen kaart als verloren opgeven en een ander in zijn naam een postidentiteitsbewijs laten afhalen. Vervolgens kan die persoon met die kaart en het afhaalbericht voor het duplicaat voor niks reizen. De directeur van de BV OV-studentenkaart, Pim Fortuyn, gelooft trouwens niet zo in al deze fraude-mogelijkheden. "Maar zodra we het merken schakelen we justitie in." (Quod Novum)

Wie laat hier die oorlog begint?
 Kunnt u mij misschien ook vertellen hoe laat hier de VVV in Bagdad bellen
 Toch maar beter even de VVV in Bagdad bellen
 Kunnt u mij misschien ook vertellen hoe laat hier de VVV in Bagdad bellen

R&T

Kaart

We blijven in de ban van DE kaart. Een Leidse studente ging in december - als voorproefje - vast wat vrij reizen door Nederland. En wat doe je dan als westering en je wilt niet direct richting Groningen? Juist, je gaat naar die andere uithoek van Nederland, Maastricht. En daar bezoek je dan het Vrijthof, ergert je aan de slordige bediening in café d'n Ingel, eet er desondanks een lekker stuk vlaai, ergert je vervolgens aan de surveillant in het Bonenfanten Museum en aan de "protserigheid" van een Servaasbasiliek in pomotintin en bezoekt dan "elke antiquair in de stad". Dat blijken dan niet meer dan twee boeken-antiquariaten te zijn, maar de stemming wordt er wel wat beter door. Lang gezochte boeken vind je blijkbaar nog in Maastricht. Een pizza van Giovanni vergroot de vreugde nog wat verder, zodat de algemene indruk van het zuiden toch positief wordt. Maastricht, let op, de student is toerist geworden en hij is in aantocht. (Mare)

Tippelen

Studenten hadden het niet gemakkelijk onder het bewind van Margeret Thatcher. In het noordelijke Rijksdeel, Schotland, was het zelfs zo erg, dat studentes zich door de lage beurzen gedwongen zagen te gaan tippelen. Dat kwam vooral door de introductie van leningen, die de studenten blijkbaar niet op tijd kunnen aflossen. Vol-

gens een telling van de 'English Collective of Prostitutes' is het aantal prostituerende studenten de laatste jaren aanzienlijk gestegen. Het ministerie van onderwijs steekt samen met Margeret Thatcher zijn kop in het zand. "This case rests heavily on anecdotal evidence". Trouwens, zo zegt een woordvoerder van het ministerie, "ook in de jaren zestig en zeventig waren er al veel prostituerende studenten". En dan is het blijkbaar goed. (Folia)

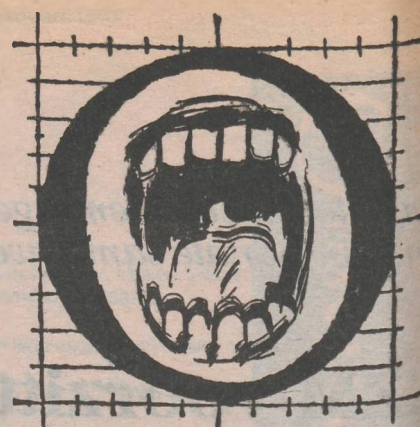
Vrouwen

Vrouwen met een academische opleiding blijken vaak na hun studie een gezin te stichten met alle gevolgen van dien. De man werkt, met als trieste bijkomstigheid dat de vrouw thuis blijft bij de koters. Maar na een aantal jaren (kinderen het huys uit, wroeging, emancipatoire gevoelens) begint het toch te knagen. Juist voor deze groep vrouwen heeft de Rotterdamse Erasmus-universiteit een programma opgesteld om ze snel weer in het arbeidsproces te krijgen. Een dergelijk scholingsproject bestond tot op heden niet. Er is één voorwaarde: de deelnemende vrouwen moeten wel jonger dan 50 jaar zijn. Het bedrijfsleven steunt het project door het leveren van stageplaatsen, de cursisten betalen zelf duizend gulden. Dat laatste hoeft in sommige gevallen zelfs niet; dan neemt het arbeidsbureau die kosten voor zijn rekening. (Desiderius)

Cosa di Franco

een gezond en
 vruchtbaar
 1991

A Point

August Magirus®

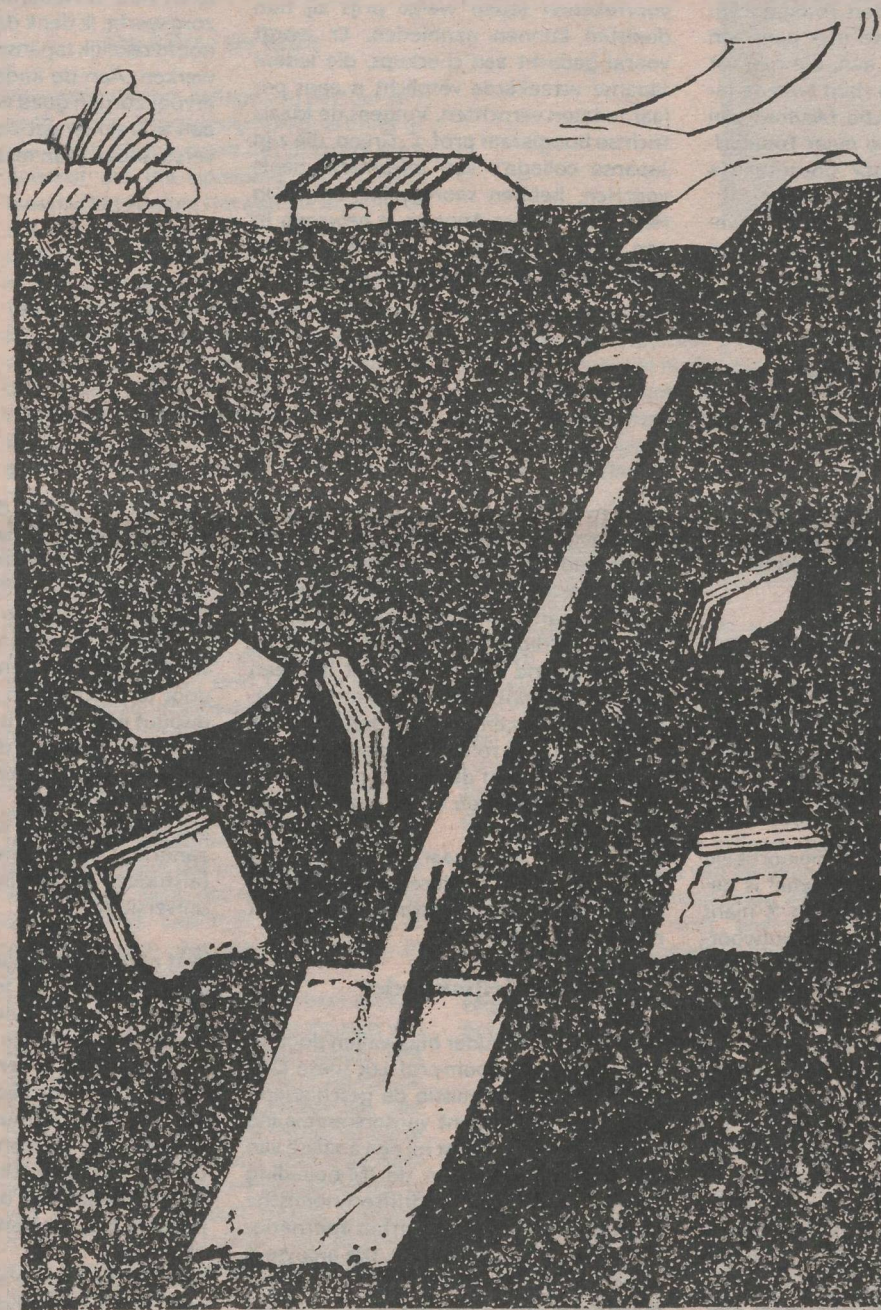
Het individualisme van Engelsen die zich tot de upper classes rekenen, uit zich in het belang dat zij hechten aan spullen die speciaal voor hun persoonlijk gemaakt worden. Schoenen, pakken, jachtgeweren, visgerei en zelfs auto's zijn "custom made". Maar anders dan in Duitsland gaat dit individualisme niet samen met een hang naar originaliteit. Integendeel. De Engelse gentleman laat zich leiden door wat de heersende smaak, die in geen zestig jaar veranderd is, hem in de persoon van zijn kleermaker, schoenmaker, geweermaker, enz. dicteert. Zo combineert hij zijn individualisme met een collectivisme van strikte uniformiteit. Althans, zo lijkt het. Echte kenners zien dat wat een eenheidsproduct schijnt, maatwerk is, en ze zijn bovendien in staat om minieme details zoals een extra stiknaad, een paar gaatjes meer in de brogues of een subtiele kromming en de zeldzame houtsoort van een geweerlof op te merken en naar waarde te schatten. Wie dat kan, voldoet aan een van de noodzakelijke (maar zeker niet voldoende) voorwaarden om "U" [jû] te zijn, oftewel tot het establishment te behoren. Wie op al te afwijkende details wordt betrapt (twee naden, vier gaatjes meer), staat al gauw als een eccentric bekend, wat nog aanvaardbaar is, of als non-U, en dat is sociaal dodelijk. Dodelijker nog dan spionneren voor de Russen, zoals MacLean goed begreep. Zelfs vanuit Moskou bestelde hij zijn pakken en schoenen bij de Londense outfitter die zijn maten had. Evenals alle andere Engelsen vereenzelvigde hij zich sterk met een sociale klasse. Een lord van oude adel spreekt geen cockney, en een lid van de arbeidende klasse bedient zich onder geen voorwaarde van de spraak en zegswijzen van een andere klasse dan de zijne. Engeland is de laatste klassenmaatschappij in Europa waar sociale klassen op herkomst gebaseerd zijn, en niet op functie.

De meeste ouderwetse gentlemen kunnen ahng de traditionele levensstijl van hun klasse niet meer betalen. Wie van adel is, heeft zijn titels verkocht aan Amerikanen, en later aan Japanners. Of er worden oude rechten te gelde gemaakt. Onlangs kwam het recht om zalm te vissen op een van de beste stekjes van Groot Britannië op de markt voor een bedrag dat, als ik het mij goed herinner, in een normaal visseizoen neerkomt op zesduizend gulden per zalm. Dat lijkt mij echt iets voor een Japans bedrijf dat al een Van Gogh heeft en zich niet door smaak maar door snobisme laat leiden. Echte liefhebbers van zalm kunnen voor minder geld hun smaak bevredigen. Bijvoorbeeld met warme gerookte zalm. Verwarm borden goed heet voor. Schik er plakken gerookte zalm op, een half ons per persoon voor een voorgerecht, het dubbele voor een hoofdgerecht, en leg er enkele in de schil gekookte en gehalveerde aardappels bij. Serveer met crème fraiche waardoor gesneden verse dille is geroerd. Dit is eenvoudig en heel smakelijk eten. Maar denk eraan: smakelijk eten zeggen is not done en definitely non-U.

"Die passage over het wieden van de tuin van professor Palm is tendentius"

Commissie kritisch over Internationaal Management, maar heeft ze haar huiswerk wel gedaan?

Dit evaluatierapport, zo klonk het afgelopen december in de wandelgangen van de economische faculteit, kon ab-so-luut niet in deze vorm naar buiten. Het beeld dat erin werd geschetst van de afstudeerrichting Internationaal Management was wel erg weinig flatteus, hier en daar zelfs op het vernietigende af, en dan is het, PR-wise, niet verstandig om dat aan de grote klok te hangen. Zeker niet, vond een aantal betrokkenen, omdat het gewoon een slecht rapport is, dat verkeerde uitgangspunten op een foute manier toetst. En dan die toon! Badinerend, dat is wel het minste wat je kunt zeggen. De buitenwacht moest het dus doen met de geruchten. Maar wat staat er nu eigenlijk in dat rapport, en vooral: hoe zit het met die tuin van prof. Palm?

(tekening Geert Setola)

litatief goed, maar daarnaast worden de meeste onderwijsgroepen in het Frans, Duits of Engels gehouden, onder begeleiding van Nederlandse tutoren. Dat doet flinke vraagtekens rijzen over het peil van de taalkundige begeleiding.

Aldus, kort samengevat, de boodschap van de evaluatiecommissie. Geen wonder dat sommige leden van de projectgroep wit wegtrouwen bij de eerste kennismaking met deze conclusies. En het humeur werd er niet beter op toen ze gewoon bij het begin van het rapport begonnen. Daar wordt in plastische taal weergegeven wat er zoal aan opinies over IM binnen de faculteit circuleert. Sceptis bij stafleden over het niveau van de opleiding vanwege de terugtrek van de economische vakken, onder meer ten gunste van het talenon-

derwijs, is er een van. Bij de studenten (vooral van de andere richtingen) heerst hier en daar een soortgelijke houding; IM zou een pretpakket zijn, dat vooral gekozen wordt door de zwakkere broeders en zusters. Niet dat de commissie deze oordelen onderschrijft. Wat het laatste punt betreft zelfs expliciet het tegendeel. De commissie heeft de gegevens uit eerder onderzoek bij elkaar gezet en komt onduidelijk tot de conclusie dat het niveau van de IM-studenten noch in de vooropleiding noch in de propedeuse lager is dan dat van studenten algemene- of bedrijfseconomie.

De tuin van Palm

Daarmee mag een hardnekkig vooroordeel ('IM-ers zijn dommer') uit de weg

geruimd zijn, blijft de vraag hoe IM aan dat slechte imago komt. Vooral één element blijkt daarvoor verantwoordelijk te zijn: de sociale stage. Dit onderdeel is aan het begin van de IM-cyclus gepland en bedoeld om de studenten enige werkervaring in het buitenland te laten opdoen. Eenmaal terug dient er een verslag gemaakt te worden. Aan de inhoud van het werk worden geen eisen gesteld, en dat is precies waar de commissie over gevallen is. Zo zijn er studenten die zich in Frankrijk voegen bij een camping van het type 'Chez Karel et Truus; wij spreken Nederlands' om er een handje te helpen. Veel relevant op het terrein van de Franse taal en werkverhoudingen zal dat niet opleveren. Of men maakt zes weken lang het sanitair schoon op een camping aan de Costa Brava. Onzin, concludeert de commissie, schaf dit maar af en zet er een inhoudelijk relevante stage voor in de plaats, of een uitwisselingsprogramma.

Men had trouwens kunnen weten dat het misliep, is de suggestie, want al bij de invoering van de sociale stage werd destijds in de faculteitsraad door de studenten geïnformeerd of het wieden van de tuin van de decaan, de Duitstalige Belg professor Franz Palm, woonachtig in Eupen, ook tot de acceptabele werkzaamheden zou worden gerekend. Jazeker, antwoordde een van pret glimmende Palm, en het telt zelfs voor twee vanwege de tweetalige situatie ter plekke.

De commissie achtte deze "discussie" zoals vermeld in de raadsnotulen tekenend voor de nogal lacherige manier waarop er met de opbouw van het IM-programma in de faculteit is omgesprongen, en beschrijft het voorval in extenso.

Bij prof. Hein Schreuder, lid van de projectgroep IM en nauw bij de voorbereidingen betrokken, schoten deze passages in het verkeerde keelgat. Dit is tendentius, en schadelijk voor de reputatie van het kasplantje wat IM nog altijd is, schreef hij in een eerste boze reactie, begin december.

Schreuder nu: „Dat vind ik nog steeds. Kijk, Franz Palm heeft schaarse momenten van humor (maar dan zijn ze ook heel leuk), en dit was er een van. Het is belachelijk dat de commissie die paar zinnigjes als zijnde representatief naar voren haalt.”

Ook Ad van Iterson, in de opbouwfase eveneens bij IM betrokken, is niet zo ingenomen met de laatdunkende toon waarop de commissie de sociale stage bespreekt. Van de laatste lichting studenten nam hij onlangs nog de stageverslagen door. Hij concludeerde dat weliswaar bijna 40% zijn heil had gezocht in de sector toerisme en recreatie (waarvan een op een caféterras in de enclave Baarle-Hertog), maar dat de rest zinnige tot zeer zinnige werkervaring had opgedaan. Slechts twee van de tachtig hadden zich beperkt tot een literatuurstage. De eisen moeten aangescherpt worden (geen horeca meer, bijvoorbeeld), maar verder vindt Van Iterson de stage een nuttig onderdeel van het curriculum.

Maar de commissie hanteert andere standaarden, zo blijkt uit de woorden van de secretaris en schrijver van het evaluatierapport, Aad van Mourik: „Natuurlijk weet ik ook wel dat een flink deel van de studenten een zinvolle stage doet. Maar er is al een probleem wanneer er maar een of

(vervolg op pagina 6)

Nergens in Nederland kan het gestudeerd worden behalve in Maastricht: Internationaal Management, een variant van de economiestudie die de afgestudeerde aan een mooie leidinggevende betrekking moet helpen, zo niet in het buitenland, dan toch ten minste in instellingen of bedrijven die zich op het buitenland oriënteren. Of die afgestudeerden inderdaad met hun neus in de boter vallen laat zich nog moeilijk beoordelen. Het programma loopt pas drie jaar, en tot nu toe heeft dus slechts een handjevol studenten de eindstreep kunnen halen. Over gebrek aan belangstelling valt niet te klagen. IM is de snelste groeier geweest die de faculteit, wellicht zelfs de hele universiteit, ooit binnen de muren heeft gehad. Nu al neemt IM bijna een derde van het totale aantal economiestudenten voor zijn rekening.

Juist omdat het zo'n nieuwe en unieke afstudeerrichting was leek het de facultaire bestuurders een goed idee het programma eens van a tot z te evalueren. Dat er her en der kritische geluiden over de kwaliteit van de opleiding te beluisteren waren, zal ook wel een rol gespeeld hebben. De projectgroep IM, een verzameling stafleden die verantwoordelijk is voor de opleiding, stelde een evaluatiecommissie in die voor het merendeel uit niet-betrokkenen bestond. Het resultaat werd eind november in een lijvig rapport aan de projectgroep voorgelegd. Vervolgens werd er, zo vertellen ingewijden, "pittig gediscussieerd".

Wie meteen naar de conclusies en aanbevelingen van het rapport springt mist veel boeiende casuïstiek, maar krijgt wel de kern van de bezwaren van de evaluatiecommissie netjes voorgeschoteld. Ondanks (een meerderheid van) goede elementen is het IM-programma als zodanig een "onsamenhangend geheel", valt er te lezen. De onderdelen zijn niet goed op elkaar afgestemd, en zeker al niet op de doelstellingen van de opleiding. Dat komt, zegt de commissie, doordat die nooit helder zijn geformuleerd. Daardoor is er altijd een spanning blijven bestaan tussen de echte economische vakken en de andere, door sommigen als 'zacht' omschreven terreinen als 'area-studies' en 'politieke en culturele context'. De verhouding tussen de internationale en de economische invalshoek is niet duidelijk. Bovendien zijn er te weinig keuzemogelijkheden voor de studenten. De manier waarop praktische buitenlandse ervaring kan worden opgedaan ontmoet de meeste kritiek: ondermaatse, soms zelfs lachwekkende sociale stages, en slecht lopende uitwisselingsprogramma's met Aken en Luik.

Tenslotte wordt het in het curriculum opgenomen talenonderwijs onder vuur genomen: dat is weliswaar als zodanig kwa-

Japanse topuniversiteit informeert naar mogelijkheden om samen te werken

Na Teikyo ook Tokyo naar Annadal?

De medische faculteit van Tokyo University (alias de 'Todai') heeft belangstelling getoond voor het Annadal-project van Teikyo University. De leiding van de faculteit heeft volgens Teikyo plannen om afgestudeerde basisartsen naar Europa te sturen voor hun specialisatie. In Maastricht zouden zij gebruik kunnen maken van de faciliteiten die Teikyo bezig is op te zetten voor haar eigen studenten.

Dat is meegedeeld door de voorzitter van de Raad van Bestuur van het AZM, dr. J. Carpay. Twee vertegenwoordigers van de medische faculteit van Teikyo, de professoren Omura en Kako, die deze week in Maastricht op bezoek waren, hebben dat bericht bevestigd. Volgens hen zijn de contacten echter nog in een zeer pril stadium: „Tokyo University heeft ons gevraagd waar we mee bezig zijn in Maastricht en of het eventueel mogelijk is aan het project deel te nemen. We hebben hen zoveel mogelijk informatie gestuurd en wachten nu af wat zij daarvan vinden.” Tokyo University is de absolute topuniversiteit in Japan. Wie daar gestudeerd heeft, is praktisch verzekerd van een plaats in het netwerk dat de dienst uitmaakt in het land. In zijn boek „The enigma of

Japanese power” beschrijft de Nederlandse journalist Karel van Wolferen hoe moeders hun kinderen vanaf hun eerste levensjaar voorbereiden op een loopbaan in het onderwijs, die liefst eindigt bij 'Todai'. Andere universiteiten gaan vaak prat op hun percentage docenten, dat is afgestudeerd aan Todai of bieden Todai-docenten, die op hun zestigste met pensioen gaan, een nieuwe baan aan, die hen tot hun zeventigste aan een riant tweede inkomen helpt. De medische faculteit van Teikyo beroemt zich erop meer Todai-afgestudeerden onder haar docenten te tellen dan Todai zelf. De professoren Omura en Kako (die overigens beiden afkomstig zijn van Tokyo University) hebben de afgelopen dagen in

Maastricht het oude en nieuwe ziekenhuis bekeken. Met de gegevens die zij verzameld hebben gaan zij onderzoeken welke mogelijkheden er zijn voor het preventief-medisch centrum dat Teikyo en AZM in het complex willen onderbrengen. Over enkele weken hopen zij geïnteresseerde Japanse ziektekostenverzekeraars te kunnen voorrekenen tegen welke prijs zij hun diensten kunnen aanbieden. Er wordt vooral gedacht aan checkups, die iedere Japanse verzekerde verplicht is eens per jaar te laten verrichten. Volgens de Maastrichtse hoogleraar prof. C. Greep, die zijn Japanse collega's van informatie heeft voorzien, hebben soortgelijke centra in New York en Los Angeles al bewezen in een grote behoefte te voorzien. Greep verwacht dat veel Japanse verzekerden in

het verlengde van de checkup ook op andere manieren van de geboden faciliteiten gebruik zullen maken: „Ik kan me voorstellen dat iemand een extra-onderzoek wil of dat een suikerpatiënt samen met zijn Japanse arts naar het ziekenhuis komt om hier een specialist te raadplegen.” Volgens Greep zouden dergelijke klinische behandelingen kunnen plaatsvinden in een aparte kliniek onder gezamenlijk beheer van Teikyo en het ziekenhuis. Omura en Kako hopen in april of mei de eerste artsen naar Maastricht te kunnen sturen om de eerste cliënten in het centrum te kunnen ontvangen. „We willen met drie of vier Japanse artsen beginnen, die door artsen uit Maastricht worden ingewerkt. Het grote probleem is dat we eerst moeten leren hoe in Nederland de gezondheidszorg werkt. Ik denk dat we na een half jaar hoofdzakelijk Japanse artsen kunnen laten werken. Aan de andere kant moeten we ervoor zorgen goed verplegend personeel aan te trekken dat zich in meerdere talen verstaanbaar kan maken.”

Jacques Herraets

Internationaal Management

(vervolg van pagina 5)

twee zijn die dergelijke belachelijke bestemmingen kiezen, daarmee zet je de reputatie van de opleiding al op het spel. Zoiets moet niet voor kunnen komen.”

„Een ei van een blok”

Het hoofdstuk van het rapport met de oordelen van studenten over het curriculum kan in de ogen van de critici ook al niet door de beugel. Die oordelen bleken niet mals: 30 tot 40% van de studie-onderdelen scoort minder dan een plusje en is dus matig of slecht. Vooral de bijgeleverde citaten van de studenten („dit is een lachertje”; „een ei van een blok”) hebben de woede van een aantal lezers van het rapport doen ontvlammen. Dat de schriftelijke enquêtes na de blokken, aangevuld met 'at random' groeps gesprekken, allemaal in dezelfde richting wezen doet er voor hen niet meer toe. De gehanteerde onderzoeksmethode is gebrekkig, „en als ik bij bedrijfseconomie een willekeurig groepje studenten bij elkaar zet met de opdracht 'roep u maar', krijg ik precies dezelfde resultaten”, beweert Schreuder met overtuiging.

Of dat waar is valt te bezien; en ook de commissie erkent trouwens dat vergelijkingsmateriaal ontbreekt en dat met deze uitslag uitsluitend IM getypeerd is. Inderdaad, misschien is het bij AE of BE wel slechter gesteld, maar dat kan toch nauwelijks reden tot tevredenheid zijn, is de redenering.

Hier en daar heeft de commissie het haar critici niettemin wel erg makkelijk gemaakt. Neem de paragraaf over de doelstellingen van het talenonderwijs. Waar de eindtermen van het economie-gedeelte van de studie vaag zijn, blijken de eisen die aan de talenkennis worden gesteld, veel scherper geformuleerd. Dat juicht de commissie toe, maar waarom blijft de moedertaal hierbij buiten schot, vraagt een der commissieleden zich misnoedig af. Immers, „het niveau waarop de moedertaal beheerd wordt, is van een bedenkelijk niveau.” Bingo, twee taalfouten in een zin met een dergelijke boodschap, zo'n kans

om voor open doel te scoren laat een Schreuder zich niet ontgaan. „Dit commissielid had volkomen gelijk”, merkt hij droog op.

Eenmansoperatie

In de reacties op de nota blijken de interpretatieverschillen tussen commissie en opposanten niet van de lucht. Zo zeer zelfs dat men zich soms in gemoede af kan vragen of hier nog wel dezelfde faculteit onderzocht is.

De stelling van de commissie bijvoorbeeld dat IM tot een 'eenmansoperatie' is geworden (onuitgesproken is hier 's mans naam: Hofstede), waarbij de verantwoordelijke bestuurders in de faculteit rustig met de armen over elkaar heen hebben gezeten. „Onacceptabel” noemt Schreuder dat, men kent de geschiedenis niet. IM is uit en te na besproken op een zeer serieuze manier, en breed gedragen door de faculteit. Dat IM vaak aanleiding tot hilariteit heeft gegeven in allerlei facultaire gremia wordt door de commissie als betreurenswaardig feit opgevoerd, maar door Schreuder glashard ontkend. Volgens hem heeft de commissie haar huiswerk niet goed gedaan, iets wat niet alleen uit dit soort passages zou blijken, maar ook, en dat is ernstiger, uit de visie op het karakter van IM.

Zo verwijt hij de commissie een belangrijk onderdeel van de voorgeschiedenis van IM niet te behandelen, en daardoor niet te begrijpen wat de uitgangspositie van het programma is geweest. Die werd niet geleverd door het rapport van prof. Molle, zoals deze commissie (waarvan Molle lid was) suggereert, maar door het voorwerk van prof. Hofstede en het vervolg wat daaraan gegeven is door een groepje facultaire hoogleraren onder leiding van Schreuder, de zogenaamde 'begeleidingscommissie MBB-variant'. De afkorting staat voor management, bestuurs- en bedrijfseconomie, later omgedoopt in internationaal management. Belangrijk is dat de lijn van Molle het toentertijd niet gehaald heeft, zegt Schreuder. In plaats van een opleiding waarin aan een zware economi-

sche invulling een internationaal accent werd gegeven, werd gekozen voor een brede studie. Daarbij werd welbewust iets van de 'harde' economische verdieping opgeofferd aan de internationale oriëntatie en dito vaardigheden. Als de commissie nu dus verwijtend concludeert dat IM geen zware economische opleiding met een internationaal accent is geworden, hanteert ze een verkeerd referentiekader.

„Ik vraag me af of de commissie die stukken wel onder ogen heeft gehad”, zegt Schreuder.

„We hebben alles, maar dan ook alles uit die tijd gelezen”, repliceert Aad van Mourik, „en de nota van Hofstede bevatte echt niet zoveel nieuws”.

Bedrijfskunde?

Toch wordt Schreuder bijgevallen door internationaal econoom prof. Luc Soete. Ook hij verwijt de commissie de geschiedenis op dit essentiële punt verdonkeremaand te hebben. Verder mist hij een analyse van de spanning die er in de IM-opleiding heerst tussen het bedrijfseconomische 'management'-gedeelte en het internationaal economische gedeelte. Die analyse is noodzakelijk, want IM lijdt nou net aan het euvel dat er nooit goed gekozen is voor het een of het ander, vindt Soete. Er moeten knopen worden doorgehakt, ergens moet het zwaartepunt liggen.

Daarin vindt hij op zijn beurt Schreuder weer aan zijn kant, blijkt uit de schriftelijke stukken die over en weer naar aanleiding van het rapport zijn geschreven. Het debat lijkt zich nu te concentreren rond de opvattingen van Schreuder en Soete, die het op een aantal punten met elkaar eens zijn, op andere zeker niet. Zo beweert Schreuder dat IM eigenlijk altijd bedoeld is geweest als de bedrijfskunde-opleiding van de RL. Alleen de naam lag wat gevoelig. Welnee, zegt Soete, dat is nooit de bedoeling geweest, erf als het dat alsnog mocht worden haak ik met mijn internationale economen af.

Onenigheid heerst er ook op het vlak van de ideale organisatievorm. Doorgaan op de huidige weg, een projectgroep die ge-

voed wordt vanuit de verschillende vakgroepen (Soete: „Onvoorstelbaar naïef, zo krijg je nooit commitment van de staf”) of een eigen vakgroep (Schreuder: „Soete wil weg uit AE, dat snap ik wel”). Volgens de allerlaatste berichten zijn de heren elkaar weer wat dichter genaderd, onder andere door te concluderen dat een deel van het dispuut een gevolg is van terminologische verwarring, en wordt nu zelfs serieus de optie van een aparte faculteit internationale bedrijfskunde overwogen. Ook al omdat het college van bestuur al langer aandringt op opname van een dergelijke (afstudeer-)variant in het pakket van deze universiteit.

Wat er met het evaluatierapport gaat gebeuren was bij het ter perse gaan van dit nummer nog niet duidelijk. Ofschoon er sprake is van enige aanpassingen vindt Schreuder dat al een gepasseerd station. Hij wil met de projectgroep een nota aan het faculteitsbestuur aanbieden die de waardevolle elementen van dit rapport omvat, maar de rest kan wat hem betreft in de prullenbak. De deadline voor de rapportage aan het bestuur is vastgesteld op 15 januari.

Het bestuur kan nu al vast aan de slag met een uiterst dringende opdracht: het zoeken van een nieuwe hoogleraar die de verantwoordelijkheid voor het IM-programma zal gaan dragen. Prof. Ingolf Bamberger, op dit moment de IM-kartrekker, verlaat de faculteit per 1 april. Dat heeft niets met dit rapport te maken, verklaart een zieke Bamberger vanuit zijn Bretonse woonplaats Rennes door de telefoon. Over de inhoud zelf wil hij pas uitspraken doen wanneer die definitief is vastgesteld.

Wammes Bos

Faculteitsmedewerker dr. E. de Leeuw: "Een gekmakende teleurstelling."

RL mist de slag om School of Public Health

De Nederlandse School of Public Health komt niet in Maastricht. De commissie onder voorzitterschap van Wim Meyer, commissaris van de koningin in Drenthe, die oktober vorig jaar door staatssecretaris Simons van WVC is ingesteld, zal een keuze maken tussen Utrecht en Rotterdam. Afgelopen zomer hielden twee informateurs in opdracht van Simons een informatieronde. Daaruit is nu de conclusie getrokken dat de aanbiedingen van de universiteiten van Rotterdam en Utrecht die van Maastricht overtreffen. Het tijdstip waarop de commissie-Meyer haar definitieve advies zal uitbrengen aan de staatssecretaris is inmiddels verschoven naar eind maart.

Op korte termijn

Voorzitter van het college van bestuur van de RL, drs. L. Vredevoegd reageert niet al te verrast: "Het is nooit het primaire doel geweest om die opleiding per se naar Maastricht te halen. Het gaat de RL er meer om een relevante bijdrage aan die School of Public Health te leveren."

In het Ontwikkelingsplan 91/94 van juli 1990 schrijft het college dan ook: "Landelijk is een verkenning gaande naar de vestiging van een landelijke School of Public Health. Getracht wordt aansluiting te vinden bij dit initiatief. Het is niet goed denkbaar dat het initiatief goed van de grond kan komen zonder deelname van het grootste cluster op dit gebied."

Vlak voor de kerstvakantie heeft het college echter een brief gestuurd aan Gedeputeerde Staten van de provincie Limburg, met het verzoek om bij de staatssecretaris nog eens aan te dringen op Maastricht als vestigingsplaats. Dat gebeurde na een bezoek van decaan prof. L. Boon van de faculteit gezondheidswetenschappen aan het provinciebestuur, aldus Vredevoegd. Gerard Korsten, adviseur van het bestuur van de faculteit gezondheidswetenschappen: "Politiek is het beter te formuleren in termen als 'aansluiting vinden' dan gewoon te zeggen dat je die opleiding hier wilt hebben. Maar dat was natuurlijk wel de bedoeling. Een tijd lang zijn we er vanuit gegaan dat deze opleiding in Maastricht thuishoort."

Erg snel hebben de provincie-bestuurders overigens niet gereageerd op de post van het college, dan wel decaan Boon. Het hoofd van de afdeling voorlichting van de provincie Limburg weet te melden dat "het college van Gedeputeerde Staten op korte termijn bij staatssecretaris Simons de wenselijkheid gaat bepleiten van de vestiging van de School of Public Health in Maastricht." Dat het al duidelijk is dat de SPH in ieder geval niet in Maastricht komt, is op het gouvernement niet bekend.

Zijden handschoentjes

Rotterdam heeft nu de beste papieren. Afgezien van de aanwezigheid van een groot en alom als goed beoordeeld instituut op het gebied van de maatschappelijke gezondheidszorg, heeft de Erasmus-universiteit met de MBA-opleiding (Masters of Business Administration) ervaring met een postdoctorale opleiding die op internationale leest geschiedt is.

Prof. dr. P.J. van der Maas, hoogleraar maatschappelijke gezondheidszorg aan de Erasmus-universiteit en voor die instelling betrokken bij het overleg van de laatste jaren, zegt evenwel geen aanwijzingen te hebben dat Rotterdam nu favoriet is bij de commissie-Meyer. Bovendien zegt hij: "Of de opleiding nu hier komt of in Utrecht is niet mijn eerste zorg. Het belangrijkste is dat 'ie er komt. Het feit dat WVC nu voor de SPH maar een miljoen gulden op de be-

groting heeft staan, vervult me wat dat betreft weer met twijfels. In eerdere voorstellen is uitgegaan van een bedrag van minimaal anderhalf miljoen gulden. Dat heb je ook wel nodig voor een opleiding van het beoogde gewicht."

Ook in het Utrechtse reageert men terughoudend op vragen naar voor- en nadelen van de verschillende locaties. Men heeft immers alleen het gezamenlijke belang op het oog dat de opleiding er komt? Hoezo tegenstrijdige belangen? Het gaat toch om het gezond maken en houden van Nederland?

Dr. Rengelink, één van de belangrijkste figuren in het huidige spel, heeft een duidelijke mening over dit soort uitspraken: "In het verleden zijn de pogingen om een SPH op te richten altijd mislukt, juist omdat men alles met zijden handschoentjes aanpakte. Maar tegenstrijdige belangen zijn er nu eenmaal en het is ook nodig om die boven water te krijgen. Daarom hebben we de inhoud van de gesprekken die tijdens de informatieronde vorig jaar werden gehouden niet openbaar gemaakt, zodat elke instelling het achterste van zijn tong kon laten zien: precies kon zeggen hoe, wat en waar een School of Public Health zou moeten zijn."

Oncontroleerbaar

Juist over die strategie heeft de promotor van Maastricht, De Leeuw, zich boos gemaakt. "Er zijn nu twee heren, Rengelink en Sangster, die in oktober een volkomen oncontroleerbaar rapport aan de staatssecretaris hebben overhandigd. Zij waren de enigen die het overzicht hadden van de wensen en meningen van geraadpleegde instellingen. Ik heb toentertijd in het kader van die informatieronde samen met Boon met Rengelink en Sangster zitten praten en precies uitgelegd waarom de School of Public Health uitstekend in Maastricht ondergebracht zou kunnen worden. Dat staat niet in het rapport."

Maastricht lijkt in deze situatie vooral naast het net te vissen omdat de faculteit gezondheidswetenschappen van de RL (nog) niet sterk vertegenwoordigd is in het web van belangenorganisaties in de medische wereld. "Alleen omdat we geen artsclubje zijn, worden we erbuiten gelaten," zegt Evelyne De Leeuw, "We zijn toentertijd ook niet uitgenodigd voor die Zeister Conferentie waar we gewoon bij hadden moeten zitten. Als faculteit worden we niet aangesproken op onze kwaliteiten en dat vind ik heel jammer."

Geert Dekker

Dr. Evelyne de Leeuw: „Ze hebben nota bene het probleem-gestuurd onderwijs op het oog”

De Zeister Conferentie

De meest recente poging om in Nederland een School of Public Health te stichten werd in november 1988 ondernomen op de zogenaamde Zeister Conferentie. Op uitnodiging van de NVAG, de Nederlandse vereniging voor algemene gezondheidszorg, discussiëren een dertigtal deskundigen over onderwijs en onderzoek op het terrein van volksgezondheid en gezondheidszorg. Conclusie: het zaakje moet broodnodig geherstructureerd worden. Dr. H. Rengelink, oud-voorzitter van de NVAG, verzocht na de conferentie het bestuur van de NVAG een commissie in te stellen met de opdracht een programma van eisen te formuleren voor een Nederlandse SPH. Die commissie kwam er, onder voorzitterschap van prof. dr. B. Sangster, directeur van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieuhygiëne. De ministeries van WVC en O en W subsidieerden de commissie ieder met zeventigduizend gulden.

Op de tweede Zeister Conferentie in oktober 1989 werd het werk van de commissie, een profiel van een Nederlandse SPH, besproken en op 20 februari 1990 officieel aangeboden aan het ministerie van WVC. De ontvanger, directeur-generaal van volksgezondheid prof. dr. J. van Londen, deelt namens staatssecretaris Simons mee dat er door het ministerie groot belang gehecht wordt aan de ontwikkeling van een dergelijke opleiding in Nederland. Daarna zette de tweede Zeister Conferentie een volgende commissie aan het werk om spijkers met koppen te slaan. Alle instellingen die iets te maken willen hebben met de SPH werd gevraagd aanbiedingen, offertes in te dienen. Dit ging het ministerie van WVC echter te ver. Staatssecretaris Simons verzocht de heren Rengelink en Sangster te volstaan met een informatieronde. Daarna, in oktober 1990, gaf hij ze de opdracht om onder voorzitterschap van Wim Meyer een eerste bestuur van de Nederlandse School of Public Health te formeren en tegelijkertijd duidelijk te maken welke locatie het meest geschikt is. In eerste instantie wilde Simons dat de commissie-Meyer voor de jaarwisseling klaar zal zijn. Inmiddels is dat tijdstip verschoven naar eind maart 1991.

Geert Dekker

Dr. H. Rengelink, één van de toenmalige informateurs en nu lid van de commissie-Meyer, heeft desgevraagd deze mededelingen gedaan. "Dat de opleiding niet in Maastricht komt, is ondertussen wel duidelijk," aldus Rengelink. Hij is directeur van de GG en GD van Amsterdam en is op persoonlijke titel al meer dan tien jaar bezig met pogingen om in Nederland een School of Public Health (SPH) van de grond te krijgen. Deze postdoctorale opleiding tot 'stuurders (managers, leidinggevend) in de gezondheidszorg' moet kwalitatief van hoogstaand gehalte zijn en kunnen wedijveren met soortgelijke instituten die al tientallen jaren in de Verenigde Staten en enkele Europese landen bestaan.

Probleemgestuurd

Een gezaghebbende Engelse commissie omschreef 'public health' drie jaar geleden als 'the science and art of preventing disease, prolonging life and promoting health through organised efforts of society'. Voor de (academisch opgeleide) mensen die in die 'organised efforts' een rol willen spelen is de School of Public Health bedoeld. Het onderwijsprogramma is met name gericht op bestuurskunde, organisatiekunde, gezondheidszorgonderzoek en epidemiologie. Als onderwijskundige basis wordt in diverse rapporten probleemgestuurd onderwijs genoemd. Een Nederlandse SPH zou een tweejarige deeltijdopleiding worden met een jaarlijkse instroom van ongeveer vijftieng studentent die een cursusgeld van zestigduizend gulden moeten ophoesten. Ook dat is te lezen in een van de rapporten die aan de vorming van de commissie-Meyer ten grondslag liggen.

De Rijksuniversiteit Limburg heeft geprobeerd de SPH naar Maastricht te halen. Met name dr. Evelyne de Leeuw, medewerkster van de vakgroep gezondheidszorg en wijsbegeerte, heeft zich ingezet voor de kandidatuur van Maastricht. Haar inspanningen blijken nu vergeefs te zijn geweest. Reactie van De Leeuw: "Ik heb geen weet van uitspraken van commissieleden, maar als Rengelink dit gezegd heeft is het voor mij een gekmakende teleurstelling, werkelijk. Je kunt wel zeggen dat ik een beetje rondgekeken heb in de wereld en vooral hoe ze het in de Verenigde Staten hebben aangepakt. Dan kom ik tot geen andere conclusie dan dat Maastricht dit heel goed had kunnen doen. Wij beschikken hier over een unieke expertise, niet alleen inhoudelijk op het gebied van bijvoorbeeld gezondheidsvoorlichting en opvoeding en bewegingswetenschappen, maar ook op het gebied van onderwijsontwikkeling. Voor de School of Public Health heeft men nota bene het model van het probleemgestuurd onderwijs op het oog. Waar moet je daarvoor anders zijn dan in Maastricht?"

Oorlogstaferelen in Centraal Station

OV-feest leidt tot chaos

Ruim tweeduizend studenten kwamen afgelopen zaterdag naar Amsterdam CS om hun OV-jaarkaart feestelijk in te wijden. De geplande feestrit naar Rotterdam ging echter het niet door. Het werd een ruig perronfeestje.

Een uur voordat de feestgangers richting Rotterdam vertrekken, zwiert de eerste polonaise al over spoor vier van het Amsterdamse CS. 'We gaan naar Rotterdam', klinkt uit de deur wijn en vodka gesmeerde kelen. De NS deelt studentenhaver uit en het gaat er gemoedelijk aan toe. Lieder voor en tegen de OV-kaart worden dwars door elkaar gezongen. De Alkmaarse Niels Terwisscha van Scheltinga zingt in het anti-Ritzen-koor. Hij verkoopt zelfgemaakte T-shirts met opdruk 'Ritzen maakt meer kapot dan drank goed kan maken'. "Het is natuurlijk kut zo'n OV-kaart," verklaart hij. "Het wordt je toch maar even opgedrongen. Bovendien reed ik altijd zwart. Evengoed kreeg ik reiskostenvergoeding van Ritzen, dat leverde altijd lekker op. Maar nu moet ik plotseling betalen voor die kaart. Daarom ben ik maar T-shirtjes gaan verkopen. Goeie handel, hoor."

Met een pleeborstel in de hand en een vergiet op het hoofd danst een jongen even verderop een onduidelijke pro-Ritzen dans. "Je hebt toch niet de indruk dat mensen hier huilend weglopen, he.", klinkt het uit zijn naar alcohol riekende mond. "Natuurlijk zijn we hier niet om te protesteren. Dit is een feest, weet je. Wij zijn blij met de kaart."

Sossi

Zodra de feesttrein binnenloopt klinkt een massaal 'We gaan op tienertoer'. Maar al snel stopt het lied. Iedereen wil een zitplaats en de trein is te klein. Vluchtend voor het gedrang schiet een van de organisatoren van het feest de stinkende treinwc in. Het is Eric Leseman, student technische natuurkunde uit Eindhoven. Samen met een viertal studenten electrotechniek van de UT in Enschede vormt hij het 'Sossi'. "Sossi heeft het feest georganiseerd om te laten zien dat je ontzettend veel lol aan de kaart kunt beleven," zegt hij met zijn benen over de walmende pot gevouwen. "Dit feest is dan ook niet bedoeld als demonstratie. Het gaat ons om de gein."

In het gesprek dat zich boven de pot ontspint, wordt duidelijk dat een practicumbegeleider van de Twentse UT de geestelijke vader van het treinfeest is. De naam van deze begeleider wil Eric niet zeggen, maar een vriend van hem laat zich later ontvallen dat de man 'Sostenutos' wordt genoemd. Van de bijnaam Sostenutos zou 'Sossi' zijn afgeleid.

"Eerst was de opzet van Sossi heel bescheiden," vervolgt Eric terwijl hij met zijn voet de deur van het kleine kamertje barricadeert. "Het begon met wat posters in Enschede, maar het groeide uit tot een landelijke organisatie." Even werpt hij een bezorgde blik naar de deur, waar het geluid van strijkers en sneuvelende ruiten doorheen klinkt. "Gelukkig hebben we gisteren te horen gekregen dat we niet aansprakelijk zijn, maar evengoed hoop ik maar dat het een leuk feest blijft. Als ze de trein maar heel laten. Wij gaan in ieder geval weg als de zoi te groot wordt."

Een hard gebonk op de deur. "Er moet iemand wel heel nodig," merkt de Sossi-man droog op, maar bij het verlaten van het onwelriekende vertrek blijkt de gang leeg te zijn. "Kom, iedereen heeft de trein al verlaten", zegt het meisje dat ons uit de benauwde ruimte vist. "Er komen zo

twee dubbeldekkers waar iedereen wel inpast."

Inschattingsfouten

Op het overvolle perron verontschuldigt NS-rayonmanager Bogaart zich voor het gehannes met de treinen. "Er is ons niet vooraf verteld hoeveel mensen er ongeveer zouden komen, anders hadden we gelijk onze maatregelen kunnen nemen. We zetten nu alsnog extra treinen in."

Als de twee dubbeldekkers een half uurtje later arriveren ontstaat weer gedrang. Iedereen probeert bij dezelfde deuren in te stappen. Ruim een uur na de geplande vertrektijd klinkt een gejuich en komt er beweging in de zwaar schuddende trein. Maar de vreugde is van korte duur, want de trein stopt na enkele meters. "Er is op diverse plaatsen aan de noodrem getrokken," legt conducteur Velenturf uit. "We kunnen gewoon niet rijden. Nu rijden zou levensgevaarlijk zijn."

Terwijl de trein langzaam desintegreert onder de handen van de verveelde feestgangers, moet de conducteur erkennen dat de NS het publiek verkeerd heeft ingeschat. Het zou beter geweest zijn om de studenten de zogenaamde 'supportersbehandeling' te geven, erkent hij. Dat wil zeggen, noodremmen uitschakelen en op ieder balkon iemand van de spoorwegpolitie. "Maar ja, het is nu te laat."

Onverwacht zet de achterste en inmiddels weer leegstroomde dubbeldekker koers richting Utrecht. Het merendeel van de feestgangers blijft stomverbaasd achter op het kale perron. Uit verveling wordt er een vuur gestookt van de aankondigingsborden en spandoeken. In de rook van het feestje moet ook Sossi-man Martin erkennen dat het wel 'een beetje' uit de hand gelopen is. "Maar wel gezellig, toch?" Tussen de normale reizigers door - "dat zijn nou studenten" - ontvluchten veel studenten op dat moment het feestje. Het wordt hen een beetje te ruig en de treinen zullen voorlopig toch niet rijden. De NS heeft namelijk de spanning van de bovenleidingen gehaald om electrocutie van op treinen klimmende studenten te voorkomen.

Ontruiming

Om half twaalf verschijnt de langverwachte politie. Met zachte hand wordt iedereen van het perron verwijderd. Tot ieders ergernis zet een politiehond onverwacht de aanval in. De student die in paniek de trein in vlucht, wordt door de spoorwegpolitie weer naar buiten geduwd. Het hapklare been van de armzalige verdwijnt daarop in de muil van het agressieve beest. Bloed druipend even later langs de gescheurde broekspijpen. Even voor twaalfen staat iedereen buiten en kan de balans worden opgemaakt. Het station is ontruimd, negen mensen zijn gearresteerd en er is voor een slordige tienduizend gulden vernield. De honderden mensen die nog met de trein naar huis willen, moeten een uur wachten voor het treinverkeer weer op gang komt. De wachtenden zijn het er over eens: "Er zijn wel eens leukere feestjes geweest."

Erno Eskens/Ad Valvas

Het Centraal Station afgelopen zaterdag: feest eindigt in slagveld (foto Bram de Hollander)

LSVb gebruikt OV Jaarkart voor nieuwe actie

Maandag treinexcursie door onderwijsland

'Wij organiseren geen feesten, maar acties,' zegt LSVb-voorzitter Robert Giesberts in een reactie op de ongeregelheden tijdens de OV-Treinfeesten afgelopen weekeinde in Amsterdam. De 'treinexcursie door onderwijsland' die de studentenbond op maandag 14 januari wil houden, gaat daarom gewoon door.

Het uit de hand gelopen treinfeestje, zaterdagavond op het Centraal Station te Amsterdam, was geen activiteit van de Landelijke Studenten Vakbond (LSVb). Voorzitter Robert Giesberts ziet dan ook geen enkele reden om de eigen plannen te wijzigen waarbij de OV-studentenkaart als actiemiddel wordt gebruikt. 'De LSVb gebruikt de kaart als middel om zijn grieven tegen bezuinigingsmaatregelen onder de aandacht te brengen van de relevante instanties. Niet om feestjes mee te houden. Ik ben dus absoluut niet bang voor ongeregelheden aanstaande maandag,' aldus Giesberts.

Maandag 14 januari wil de LSVb- (en ISO-)aanhanger met gebruik van de OV-studentenkaart een aantal instanties bezoeken die medeverantwoordelijk worden gesteld voor het slechte onderwijsbeleid. De treinexcursie is vooral bedoeld als protest tegen de bezuinigingen op de studiefinanciering en de invoering van een bindend studieadvies na de propedeuse. Achtereenvolgens worden de Informatiseringsbank te Groningen, het kantoor van de Vereniging van Samenwerkende Nederlandse Universiteiten te Utrecht, de HBO-Raad te Den Haag en het Ministerie van Onderwijs in Zoetermeer aangedaan. Aan het eind van de dag wil men nog een bezoekje brengen aan het woonadres van minister Ritzen, om er 'een aantal kiekjes te maken waarmee later de sterke verha-

len aan de kleinkinderen kunnen worden geïllustreerd'.

Maar het 'echte' actiewerk hebben LSVb en ISO toch voor later gepland. De grote studentendemonstratie die aanvankelijk op 26 januari zou plaatsvinden, is nu uitgesteld tot 23 februari. Dat is geschied omdat de financiële tussenbalans van het kabinet - waarvan de studentenorganisaties nieuwe bezuinigingen op de studiefinanciering verwachten - eind januari of begin februari bekend zal worden. Bovendien duurt het nog wel enkele weken alvorens de Tweede Kamer kan beginnen met de behandeling van de nu gereed zijnde bezuinigingsplannen, waaronder een maximum leeftijdsgrens voor de studiefinanciering van 27 jaar en de privatisering van de studieleningen.

HOP/Jos Dohmen

"Over paar maanden zitten de treinen overvol"

Ook Maastrichts openbaar vervoer merkt weinig van drukte

"Het is niet drukker dan anders," zegt hoofdconducteur Willy Bronckers over zijn eerste ervaringen met de OV-Jaarkaart. De Nederlandse Spoorwegen kunnen de toeloop van studenten vooralsnog gemakkelijk aan. De NS verwacht evenwel dat de treinen binnenkort overvol komen te zitten als gevolg van een 'veranderend reispatroon van studenten'. De studenten zijn blij met de kaart. "Je doet heel veel contacten op dankzij de kaart. Dat ik vijftig gulden minder studiebeurs ontvang, vind ik geen bezwaar. Die verdien ik toch gemakkelijk terug," zegt een kaartbezitter.

Veranderend reispatroon

Hoofdconducteur Willy Bronckers, die vrijwel dagelijks op het traject Roermond-Maastricht rijdt, beaamt dat het in Limburg meevalt met de drukte. Volgens hem zit de drukste tijd er al weer op. "Dat was meteen de eerste week van januari. Toen wilde iedereen blijkbaar z'n OV-kaart uittesten en zaten de treinen overvol. Nu valt dat mee. Er is plaats voor iedereen - behalve dan soms in de spitsuren." Een woordvoerder van de NS in Utrecht verklaart dat de Limburgse situatie een landelijke trend is. "Het valt in heel Nederland mee met de drukte." Waren de waarschuwingen de Nederlandse spoorwegmonopolist voor overvolle treinen dan niet erg voorbari? De woordvoerder van de NS vindt van niet. "Wij verwachten dat over een paar weken of maanden de stroom studenten zal toenemen. Ze moeten nu eerst nog wennen aan de gedachte, maar hun reispatroon zal gaandweg veranderen," aldus de woordvoerder. Om die reden zal de NS blijven onderhandelen met de verschillende onderwijsinstellingen over verschuiving van de aanvangstijden. Tot nog toe heeft minder dan de helft van de scholen de begintijden een half uur verplaatst.

Bussen

Bij de busdiensten heeft de invoering van de ov-kaart alvast niet tot noemenswaardige problemen geleid. Volgens dienstgeleider Offermans van Stadsbus Maastricht waren de stadsbussen 'wel wat voller dan normaal', maar bleef de verwachte bestorming van de bordeauxrode bussen door studenten uit. Offermans: "We hadden maandagmorgen drie reservebussen achter de hand gehouden voor het geval dat de toeloop te groot zou worden, maar we hebben ze niet in hoeven zetten. Het viel achteraf wel mee." Om het zekere voor het onzekere te nemen houden de stadsbussers de komende week wel nog wat extra materieel achter de hand. Offermans: "We hopen de komende dagen een goed beeld van de situatie te krijgen. Maar zoals gezegd, we verwachten niet dat het zo'n vaart zal lopen." Wel zal Stadsbus nog nagaan of er op dagen dat de RL tentamens in de sporthallen van Dousberg of De Heeg houdt, misschien meer bussen kunnen worden ingezet. Offermans: "Het kan goed dat meer studenten met het openbaar vervoer in plaats van met de fiets of auto naar een tentamen gaan." Ook bij de VSL, het Verenigd Streekvervoer Limburg, dat de streekbusdiensten in de

Het Maastrichtse station op maandag 7 januari: stilte voor de storm?

Frauderen

Maaïke heeft ervaren dat het vrij gemakkelijk is om met de kaart te frauderen. "De conducteurs kijken bijna nooit naar de foto op de kaart. Als je de kaart van iemand anders laat zien, is er niets aan de hand," weet zij.

De 42-jarige Jos Gijssen is niet blij met de stroom 'OV-studenten'. Gijssen woont in Roermond en reist voor zijn werk dagelijks naar Maastricht. De laatste dagen is hij herhaaldelijk geconfronteerd met een tekort aan zitplaatsen. "En opstaan is er niet bij. Het is nu al een paar keer voorgekomen dat ik moest staan," vertelt Gijssen en voegt toe: "En dat terwijl ik voor mijn kaartje betaald heb. Absurd."

De dame van het koffiekaretje heeft geen problemen met de invoering van de OV-kaart. "Alhoewel..." Ze wijst naar een paar jongens, die af en toe grijpen naar een flesje bier uit een krat dat naast hen staat. Ze zijn aan het klaverjassen. "Die jongens zijn van Amsterdam naar Maastricht gekomen en reizen nu weer terug. Zonder uit te stappen!" Een van de jongens zegt: "Tja we hebben net allemaal tentamens achter de rug en we hadden zin om ons te ontspannen. Nou ja: toen zijn we maar in de trein gaan zitten klaverjassen. Daar hadden we gewoon zin in."

Ben 61-jarige man neemt het op voor de studenten. "Ik vind het een goed initiatief die OV-kaart. Echt drukker is het er niet door geworden. Ik kan altijd nog een zitplaats vinden. En dat het wat lawaaiiger in de trein is geworden, daar heb ik geen moeite mee. We zijn immers allemaal jong geweest. Vroeger waren wij zelf ook niet van die lieverdjes," zegt hij.

België-gangers bedrogen

Collega tolk-vertalers van Edwin die het wel zien zitten om met de bus van hun kamer in Veldwezelt naar Maastricht te gaan, voelen zich een beetje bedrogen: "Die kaart is dus alleen in Nederland geldig, en als student op kamers in België heb je er dus weinig aan. Je moet gewoon bijbetalen en dat loopt lekker op. En dat heb ik het nog niet eens over de Belgische bussen die vanuit Maastricht op Veldwezelt rijden. Die lachen ons uit met die kaart." Waar ook gelachen wordt is in de trein. 's Avonds en 's ochtends vullen studenten toch al gauw voor de helft de gele worsten (de trein is zo gek nog niet) van de NS, waar conducteurs - met de dag sjacherijner - moeten toezien hoe giechelende studenten hun groene ov-kaart te voorschijn toveren. De charme van het volkomen gratis bij het reizen inbegrepen knippen van de treinkaartjes - die door de komst van de computer trouwens ook al veel van hun charme hebben verloren - is er niet meer bij. Kaartjes knippen gebeurt onderhand alleen nog in het Spoorwegmuseum: 'Joa, ich hōb 't al gezeen, allemaal 'n greune kaart', zegt de conducteur. De lol is er af in de trein.

Jean Dohmen
Fred Akkerma

regio voor z'n rekening neemt, is geen sprake van een grotere toeloop dan normaal. Dhr. Kant van VSL: "We zullen de situatie wel in de gaten houden, maar tot nu toe valt het allemaal reuze mee. Ik denk eerlijk gezegd dat mensen hun reisgewoonten niet op zo'n korte termijn veranderen. Dat duurt even. Wie nu op de fiets gaat blijft nog wel 'n tijdje op de fiets gaan."

Naar school

Bert, tweedejaars student en Maastrichtenaar, zal zijn reisgedrag in ieder geval niet aanpassen door de komst van de kaart: "Kijk, ik woon dicht bij school en ik blijf gewoon te voet gaan. Daar heb ik 'm niet voor nodig. Wat blijft dan over? Naar Holland gaan? Nou, eerlijk gezegd kan ik me wel mooiere plekken op aarde voorstellen waar ik gratis naar toe zou willen. Nee, ze kinne miech get mèt die OV-kaart." Allert, ook tweedejaars student, is er juist 'erg blij mee': "Ja zeker, ik woon nogal ver weg en die kaart komt me dus mooi van pas. Nee, ik ga er zeker niet op achteruit. Ik had er bij de keuze van de universiteit hier in Maastricht eigenlijk al een beetje rekening mee gehouden." Edwin, student aan de RHOTV, blijft ook na 1 januari met de fiets naar de binnenstad gaan: "Ik woon in De Heeg en ben altijd met de fiets gegaan. Om nu opeens met de bus te gaan, nee. Da's bovendien slecht voor m'n conditie. Het lijkt me wel leuk om lekker wat door Nederland te reizen. Wat steden bekijken en zo."

Bulletin

Bulletin wordt voor een deel verzorgd door de dienst Voorlichting.

Kopij voor Bulletin moet via contactpersonen worden ingeleverd:
Vakgr./comm. FdAW: P. Galestin, Fac. Bur., Bredestraat 24, tel. 887487, voor woe. 12.00 uur.
Vakgr./comm./studiever. FdEW: B. Staveaux, Fac. Bur., Tongersestraat 53, tel. 888271, voor do. 12.00 uur.
Vakgr./comm./studiever. FdG: R. le Doux, Fac. Bur., Dr. v. Kleefstraat 25, tel. 888643, voor woe. 12.00 uur.
Vakgr./comm./studiever. FdGW: A. Bastiaens, Bur. Onderwijs, Lenculenstraat 14, tel. 887388, voor woe. 12.00 uur.
Vakgr./comm./studiever. FdR: M. de Heer, Fac. Bur., Zwingelput 4, tel. 887041, voor woe. 13.30 uur.
Studenten(sport)ver./Studentenpastoraten: N. Plompen, Stud. zaken, Lenculenstraat 26, tel. 887354, voor woe. 16.00 uur.
Instituten behorend bij een faculteit: bij de facultaire contactpersoon.
 Berichten voor onderdeel 'Universiteit Algemeen' en 'RL Agenda' inleveren bij H. Vermeer, Voorlichting, Bouillonstraat 3, tel. 887172, voor vrij. 12.00 uur.
Externe berichten worden alleen opgenomen als er plaats is.
 Informatie: H. Vermeer, Voorlichting, tel. 887172.

UNIVERSITEIT ALGEMEEN

Studiedag IEB

Medewerkers van de dienst Interne en Externe Betrekkingen zijn 14 januari afwezig ivm een studiedag.

BGD in Maastricht

De BGD Zuid-Limburg heeft, met het oogmerk om de dienstverlening dichter naar de aangeslotenen te brengen, een permanent bezette dependance geopend in Maastricht. De bedrijfsarts zal voortaan werkzaam zijn vanuit: BGD Zuid Limburg, dependance Maastricht, Adelbert van Scharnlaan 180, 6224 JX Maastricht, 043-637950, fax 043-633144.

Tennislessen P-Universiteit

Voor kinderen van P-Universiteit-leden wordt tennisles gegeven door een gediplomeerd tennisleraar gedurende 9 weken op do.mi. van 16-17 uur in Tenniscentrum Dousberg op 2 banen.
 Start eerste serie 10 januari 1991 (in Carnavalsweek do. 14 febr. geen les). De kosten bedragen f 65,- p.p. Tweede serie start op 11 april 1991. Bij geringe aanmelding van kinderen kunnen P-Universiteit-leden zelf en/of hun partner een beginnerscursus volgen.
 Opgave bij Carla Fröberg-Gresnich Bureau Onderwijs FdG, Deb1, tel. 882315 (intern *02.315).

Diefstal

Tussen 6 en 7 december zijn uit kamer 03108 Bou3 een geldkist met inhoud en zes kopieerkaarten gestolen. Van de diefstal is aangifte gedaan bij de gemeentepolitie Maastricht.

PERSONEEL

Collectief verplichte ADV-dagen in 1991

Voor 1991 zijn de navolgende dagen door het College van Bestuur aangewezen als collectief verplichte ADV-dagen:
 - 29 april maandag voor koninginnedag
 - 10 mei vrijdag na hemelvaart
 - 27 december vrijdag na kerstmis
 - 30 december maandag na kerstmis
 - 31 december dinsdag na kerstmis
 De gebouwen van de RL zijn gedurende deze dagen gesloten.

VACATURES

Schriftelijke sollicitaties onder vermelding van het vacaturnummer op brief en envelop binnen 10 dagen richten aan de dienst Personeel Zaken. Interne vacatures gelden uitsluitend voor medewerkers van RL.

AGENDA

Informatie over promoties en inaugurele redes: Rectoraat 887096/7210

- 11-01 Dies natalis RL. St. Janskerk, 15.00 uur
- 14-01 WASO overleg. Kamer 0091, Ts53, 19 uur. Info: EFM 888756
- 15-01 Openbaar college door W. Kusters over het literaire werk van Wim de Bie. Kamer 1000, Ts53, 16 uur. Info: Stud. Generale, 887541
- 15-01 Voordracht door prof. Bock over architectuur in de 19e eeuw en het werk van Berlage. Aula, Ts53, 20 uur. Info: Stud. Generale, 887541
- 16-01 Literair cafe met Wim de Bie. Redoute Stadsschouwburg, 20 uur, toegang gratis. Info: Stud. Generale, 887541
- 17-01 Promotie D. Stermerding. Aula, Ts53, 14 uur
- 17-01 Promotie R. Kabir. Aula, Ts53, 16 uur
- 17-01 Psychiatrisch colloquium. J. Hovens 'Een blik op de (on)mogelijkheden van psychotherapeutische behandeling bij borderline patiënten'. Zaal Posjet, Vijverdal, 20 uur. Info: Klin. Psychiatrie, 685329
- 17-01 Lezing door drs. Amsenga, RUL, over

- de schrijver Gogol. Collegezaal, Zwi4, 20 uur. Info: Stud. Generale, 887541
- 17-01 Lezing Afgestudeerd GVO'er, en wat dan? Cafe d'n Ingel, Vrijthof, 20 uur
- 23-01 t/m 25-01 Alfa excursie naar Straatsburg. Info: EFM 888756
- 24-01 Symposium Marketing van universiteiten, noodzaak of modeverschijnsel? Feestzaal Bou3, 14 uur
- 28-01 WASO overleg. Kamer 0091, Ts53, 19 uur. Info: EFM 888756
- 07-02 Promotie H. Schouten. Aula, Ts53, 16 uur
- 08-02 Promotie P. Lemmens. Aula, Ts53, 16 uur
- 11-02 Carnavalsmaandag RL gesloten
- 12-02 Carnavalsdinsdag RL gesloten
- 14-02 t/m 17-02 Mercurius studiereis naar Kopenhagen. Info: EFM 888756
- 18-02 WASO overleg. Kamer 0091, Ts53, 19 uur. Info: EFM 888756
- 19-02 IMperator seminar International Management and developing countries. Aula, Ts53. Info: EFM 888756
- 21-02 Psychiatrisch colloquium. H. Bogte 'Neuropsychologische aspecten van

- schizofrenie'. Zaal Posjet, Vijverdal, 20 uur. Info: Klin. Psychiatrie, 685329
- 01-03 Inauguratie Th. Vermaelen. Aula, Ts53, 16 uur
- 07-03 Promotie mr. J. van Drongelen. Aula, Ts53, 16 uur
- 15-03 Symposium on the treatment of bone metastasis. Vakgroep Alg. Heelkunde ism vakgroep Int. Geneeskunde, AZM. Novotel, Maastricht, 9-18.30 uur. Info: Alg. Heelkunde AZM, 862966
- 18-03 t/m 22-03 European certificate in anxiety disorders. ERASMUS programma universiteiten Cean, Maastricht en Oxford. Aanmelden voor 17/2 bij E. Griez, Klin. Psych. Info: E. Griez, 043-685329
- 21-03 Promotie J. Vlaeyen. Aula, Ts53, 16 uur
- 22-03 Promotie J. Sels. Aula, Ts53, 16 uur
- 29-03 Goede vrijdag RL gesloten
- 01-04 Tweede paasdag RL gesloten

Interne vacature 001

Ten behoeve van de individuele studiebegeleiding van een auditief gehandicapte student van de Faculteit der Economische Wetenschappen wordt gevraagd, voorlopig tot 31 juli 1991 een **student-assistent (één eenheid)**
 De taak van deze student-assistent zal zijn om een gehoorgestoorde medestudent in zijn doctoraalstudie extra begeleiding te geven zowel op inhoudelijk gebied als door het geven van studie-aanwijzingen, in samenspraak met de studie-adviseur.
 Gevraagd wordt een (gevoerde) doctoraalstudent in de afstudeerrichting AE met belangstelling voor of kennis van Financiering. Bovendien is sociale vaardigheid en persoonlijke betrokkenheid een vereiste. Ervaring als tutor of in begeleiding is een aanbeveling. De kandidaat moet bereid zijn zich te verdiepen in de vakken die de student volgt. De tijd daarvoor is begrepen in de functie-omvang. Inlichtingen kun je vragen bij de studie-adviseur van de FdEW, Thijs Hoex, te bereiken op dinsdag, woensdag of vrijdag, tel. 888846.

Interne vacature 002

Voor de secretariële en administratieve ondersteuning bij de Faculteit der Economische Wetenschappen wordt gezocht:
secretaresse full-time (m/v)
 Deze secretaresse zal werkzaam zijn bij de sectie Financieel Management en Financiële Markten, vakgroep Bedrijfseconomie en o.a. werkzaamheden verrichten voor de hoogleraar en de ca. 15 medewerkers die bij deze sectie zijn ondergebracht.
 Taken:
 Het verrichten van secretariële werkzaamheden voor de sectie Financieel Management en Financiële Markten, hetgeen onder meer inhoudt:
 - verzorging van de correspondentie;
 - type- en copieerwerkzaamheden;
 - archivering;
 - maken en bewaken van afspraken; agendabeheer;
 - onderhouden van externe contacten;
 - voorbereiden en notuleren van vergaderingen;
 - meewerken aan de voorbereiding en organisatie van congressen en symposia.

Vereist:

- HAVO/WVO (wiskunde in examenpakket gewenst);
  - secretaresse-opleiding;
  - enkele jaren ervaring in een vergelijkbare functie;
  - goede beheersing van het Nederlands en het Engels;
  - goede contactuele eigenschappen;
  - flexibele instelling;
  - ruime ervaring met het gebruik van tekstverwerkende apparatuur (WP 5.1, DBase);
  - commerciële instelling;
  - affiniteit met de aard van de werkzaamheden bij Economie.
- Salariëring:
 Afhankelijk van opleiding, leeftijd en ervaring in schaal 5 of 6 van het BBRA (min. f 2.247,- en max. f 3.393,- bruto per maand).
 Inlichtingen bij: mw. C. Schreuder (888838) of bij prof. dr. C.C.P. Wolff (888841).

Interne vacature 003

De vakgroep Verplegingswetenschap vraagt vier **universitair docenten (m/v)** waarvan 3 met 1.0 dienstverband en 1 met 0.6 dienstverband voor een periode van 2 jaar.
 De vakgroep Verplegingswetenschap is binnen de studie Gezondheidswetenschappen vooral betrokken bij de afstudeerrichting-Verplegingswetenschap.
 Door o.a. de grote aantallen studenten zijn de taken op het terrein van onderwijs voor de afstudeerrichting Verplegingswetenschap het laatste jaar sterk toegenomen.
 De grootste groep Verplegingswetenschap-studenten bestaat uit deeltijders die een verkort programma volgen dat op de zaterdagen wordt aangeboden.
Functie-inhoud:
 - bijdrage leveren aan het onderwijs binnen de studierichting Gezondheidswetenschappen, in het bijzonder aan het onderwijs

binnen de afstudeerrichting Verplegingswetenschap. Hierbij wordt o.a. gedacht aan het coördineren van onderwijsblokken, het begeleiden van jaarwerkstukken en afstudeeronderzoeken binnen het vakgebied Verplegingswetenschap;
 - het verrichten van onderzoek binnen het vakgebied Verplegingswetenschap;
 - per universitair docent wordt een verdeling gemaakt naar een van de volgende aandachtsgebieden waar deskundigheid dient te liggen op het terrein van de Psychiatrie, Zorg voor Ouderen en Chirurgisch Intern.

Functie-eisen:

- gepromoveerd zijn of binnen afzienbare tijd promoveren op het terrein van verplegingswetenschappelijk onderzoek;
- een voltooide opleiding en ervaring op het terrein van Gezondheidswetenschappen, waarbij Verplegingswetenschap en/of een verpleegkundige achtergrond vereist zijn;
- aantoonbare interesse in onderzoekscarrière;
- bereidheid om minimaal 1x per 14 dagen op zaterdag te werken.

Salaris:

afhankelijk van opleiding en ervaring maximaal f 7.281,— (schaal 12 BBRA 1984) bij een full time aanstelling.

Info:

prof. dr. H. Huijjer, tel. 887288 of dr. R. Halfens, tel. 887389.

Interne vacature 004

In het kader van het onderwijs in de afstudeerrichting Biologische Gezondheidskunde van de studierichting Gezondheidswetenschappen en de nieuwe studierichting Milieugezondheidskunde is er een groeiende aandacht voor de relatie tussen schadelijke voedings- en milieufactoren en gezondheidseffecten, c.q. -risico's. In dit verband zijn er bij de vakgroep Biologische Gezondheidskunde i.o. twee vacatures voor **universitair docent (m/v)** moleculaire biologie/toxicologie.
 De aanstelling vindt vooralsnog plaats voor de duur van 2 jaar met optie op vast dienstverband.

Functie-inhoud:

- ontwikkelen, plannen en coördineren van theoretisch en praktisch onderwijs op het gebied van de moleculaire celbiologie binnen de optiek van de toxicologie in de programma's Biologische Gezondheidskunde en Milieugezondheidskunde;
- ontwikkelen van biologische markers voor (vroege) effecten van expositie van schadelijke omgevingsfactoren, toepasbaar in feitelijk blootgestelde bevolkingsgroepen, door gebruikmaking van moleculaire biologische technieken in relevante targetorganen;
- begeleiden van stagiaires en aio's, onderwijs en onderzoek in sterk multidisciplinair verband op het scheidsvlak van fundamenteel en toegepast onderzoek in een jonge vakgroep;
- doctoraal opleiding biologie of vergelijkbaar, promotie op moleculair biologisch onderwerp, bij voorkeur in relatie met een toxicologische vraagstelling;
- affiniteit met toxicologische en milieugezondheidskundige problematiek;
- affiniteit met Maastrichts onderwijssysteem.

Salaris:

afhankelijk van opleiding en ervaring maximaal f 7.281,— bruto per maand (schaal 12 BBRA 1984).

Info:

dr. J. Kleinjans, tel. 888610/637.

Interne vacature 005

In het kader van het onderwijs in de afstudeerrichting Biologische Gezondheidskunde van de studierichting Gezondheidswetenschappen en de nieuwe studierichting Milieugezondheidskunde is er een groeiende aandacht voor de relatie tussen schadelijke voedings- en milieufactoren en gezondheidseffecten, c.q. -risico's. In dit verband zijn er bij de vakgroep Biologische Gezondheidskunde i.o. twee vacatures voor de functie van **universitair docent (m/v)** chemische analyse/-massaspectrometrie.
 De aanstelling geschiedt vooralsnog voor de duur van 2 jaar met optie op vast dienstverband.

Functie-inhoud:

- ontwikkelen, plannen en coördineren van theoretische en praktisch onderwijs in de analytische chemie, binnen de programma's Biologische Gezondheidskunde en Milieugezondheidskunde;
- ontwikkelen van massaspectrometrie voor toepassing binnen onderzoeksvraagstellingen in het licht van humane blootstelling; ontwikkelen en coördineren van projecten binnen deze toepassingsgebieden;
- begeleiden van stagiaires en aio's onderwijs en onderzoek in sterk multidisciplinair verband binnen toegepaste vraagstellingen met een hoge actualiteitswaarde, met de mogelijkheid om binnen een jonge vakgroep een geheel nieuw aspect te introduceren.

Functie-eisen:

- doctoraal opleiding chemie, promotie op een analytisch chemisch onderwerp, bij voorkeur binnen een biomedische vraagstelling;
- ervaring met massaspectrometrie, c.q. in staat om zich deze eigen te maken;
- affiniteit met toxicologische problematiek;
- affiniteit met Maastrichts onderwijssysteem.

Salaris:

afhankelijk van opleiding en ervaring maximaal f 7.281,— bruto per maand (schaal 12 BBRA 1984).

Info:

dr. J. Kleinjans, tel. 888610/637.

Bulletin

Interne vacature 006

De dienst Informatie, Communicatie en Automatisering (ICA) verzorgt de dienstverlening op het gebied van informatievoorziening en automatisering ten behoeve van de onderwijs, onderzoek, bestuur en beheer.

In het kader van de ontwikkeling van Maasnet, het instellingsdata-netwerk zoeken wij binnen de groep Gebruikersondersteuning een **senior-adviseur netwerken (m/v)**

Functie-inhoud:

- optreden als projectleider bij de functionele implementatie van de netwerkprojecten. De nadruk ligt sterk op het ontwikkelen van een eenduidige gebruikers interface;
- signaleren van cursusbehoefte en organiseren van cursussen en workshops m.b.t. netwerken;
- adviseren en rapporteren aan het hoofd Gebruikersondersteuning over het te bieden dienstverleningspakket, de toepasbaarheid van hard- en software, beveiliging;
- participeren in lokale en landelijke project- en werkgroepen op het gebied van netwerkwondersteuning;
- adviseren en begeleiden van de adviseurs bij netwerkvraagstukken en de realisatie van complexe toepassingen;
- het onderzoeken van mogelijkheden tot het invoeren van standaards;
- organisatie van de voorlichting rond de netwerkontwikkelingen;
- coördineren en afstemmen van de ondersteunende activiteiten t.a.v. het netwerkgebruik tijdens de netwerkimplementaties, zowel intern als extern.

Functie-eisen:

- W.O. opleiding, bij voorkeur met informatica in het studiepakket;
- sterke organisatorische kwaliteiten;
- kennis van en ervaring met methoden en technieken voor netwerkmanagement;
- minimaal 3 jaar ervaring als adviseur in een vergelijkbare werksituatie;
- goede mondelinge en schriftelijke uitdrucksvaardigheid.

Salaris:

afhankelijk van opleiding en ervaring maximaal f 6.376,— bruto per maand bij een full time aanstelling (schaal 11 BBRA 1984).

Info: dr. B. Melief, tel. 887569.

Interne vacature 007

De Universiteitsbibliotheek (UB) ondersteunt onderwijs en onderzoek t.m.v. dienstverlening op het gebied van documentaire informatievoorzieningen. Bij het uitvoeren van deze taak wordt computerapparatuur in toenemende mate ingezet. Om verbetering van de kwaliteit van dienstverlening te realiseren heeft de UB een vacature voor een **beheerder technische hulpmiddelen (m/v)** voor 1 jaar.

Functie-inhoud:

- (her)installeren van apparatuur;
- functioneren als centraal meldingspunt in geval van storingen aan apparatuur;
- (laten) repareren van apparatuur;
- opzetten en bijhouden van een apparatuur-administratie;
- beheren en verspreiden van PC-software: installatie, update's en handleidingen;
- geven van voorlichting over programmatuur en apparatuur aan PC-gebruikers binnen de UB;
- beheren van computersupplies;
- zorgdragen voor uitvoerproducten van het lokaal bibliotheekstelsel (LBS);
- opzetten en bijhouden van een (LBS)-logboek.

Functie-eisen:

- technisch inzicht en vaardigheid (MTS-niveau electronica);
- bekendheid met PC-besturingssystemen en -software;
- servicegerichte instelling;
- accuratesse en zelfstandigheid;
- bereidheid tot het volgen van cursussen;
- goede mondelinge en schriftelijke uitdrucksvaardigheid.

Salaris:

afhankelijk van opleiding en ervaring maximaal f 3.393,— bruto per maand (schaal 6) bij een full time aanstelling.

Info: D. van den Heuvel, tel. 887403.

Interne vacature 008

De Faculteit der Gezondheidswetenschappen vraagt per 1 januari 1991 voor de vakgroep Gezondheidsethiek en Wijsbegeerte een **universitair docent (m/v)** ten behoeve van onderwijs en onderzoek, met name op het gebied van Theorie van de Gezondheidswetenschappen.

Functie-eisen:

- doctoraal examen in een relevante studierichting, bij voorkeur wijsbegeerte;
  - belangstelling voor sociaalwetenschappelijke vraagstukken;
  - onderwijservaring;
  - voltooiide of nagenoeg voltooiide promotie.
- Aanstelling geschiedt voor 2 jaar.
- Info: dr. G. Widdershoven, tel. 888372.

Interne vacature 009

In verband met de groeiende activiteiten binnen de afdeling Restauratieve Voorzieningen bestaat de mogelijkheid tot plaatsing van een **medewerk(st)er Restauratieve Voorzieningen**

De aan te stellen medewerk(st)er zal onder meer belast worden met de verantwoordelijkheid voor de praktische uitvoering m.b.t.

- lunches, diners, recepties etc.;
- het assisteren bij de organisatie van bijzondere evenementen;
- het begeleiden van oproepkrachten.

Functie-eisen:

- opleiding: Middelbare Horecaschool of gelijkwaardig;
- leeftijd ca. 20-25 jaar;
- organisatorische en leidinggevende capaciteiten;
- goede contactuele eigenschappen;
- hoge mate van flexibiliteit en zelfstandigheid;
- service-gericht;
- geen bezwaar hebben tegen variabele werktijden;
- in bezit zijn van rijbewijs BE.

Salaris:

afhankelijk van opleiding en ervaring maximaal f 2.826,— bruto per maand (schaal 4 BBRA 1984).

Aanstelling geschiedt vooralsnog voor 1 jaar, verlenging is niet uitgesloten.

Info: Y. Maris, tel. 888204.

Interne vacature 010

Wegens het aanvaarden van een andere betrekking door de huidige functionaris is bij de faculteit der Gezondheidswetenschappen vacant de functie van secretaris-directeur.

De taken van de secretaris-directeur zijn o.a.:

- het beheren van de personele, financiële en materiële middelen van de faculteit namens het College van Bestuur;
- het voorbereiden van beleidsbeslissingen betreffende financiële, personele en ruimtelijke zaken, t.b.v. het faculteitsbestuur;
- het adviseren van het faculteitsbestuur inzake beslissingen over onderwijs, onderzoek en maatschappelijk dienstverlening;
- het coördineren van de personele aangelegenheden van het bij de faculteit werkzame personeel;
- het leidinggeven aan het faculteitsbureau (25 medewerkers) dat verdeeld is over de afdelingen: onderwijsbureau, secretariaat, Externe Betrekkingen en Servicebureau Derde Geldstroom.

Voor de functie is vereist:

- opleiding op academisch niveau, brede algemene ontwikkeling en affiniteit tot het terrein der gezondheidswetenschappen;
- leidinggevende kwaliteiten, waarbij het kunnen delegeren aan en inspireren van medewerkers voorop staan;
- ervaring op het terrein van organisatie, personeelsbeleid en financieel-economische zaken;
- goede mondelinge en schriftelijke uitdrucksvaardigheden.

Salariëring

De functie is gewaardeerd op schaal 14 (max. f 8.715,- bruto per maand). Inpassing vindt plaats afhankelijk van opleiding en ervaring. Inlichtingen kunnen worden verkregen bij prof.dr. L. Boon, dekaan en voorzitter van de selectiecommissie, tel. 887253/54 (RL) of 04455-1280 (thuis).

Interne vacature 011

Bij het Bureau Onderwijs Faculteit der Geneeskunde zijn twee vacatures:

- A: administratief medewerker Kennistoetsen (full-time) (m/v)
- B: administratief medewerker Vaardigheidstoetsen (full-time) (m/v)

De administratief medewerker levert ondersteuning door:

- het typen van brieven, verslagen en publicaties;
- het kopiëren en versturen van correspondentie en documentatie;
- het bijhouden van het archief;
- het ondersteunen van de activiteiten die samenhangen met de voorbereiding en nabespreking van toetsen op het gebied van kennis (voortgangstoetsen en blokttoetsen) c.q. op het gebied van vaardigheden (vaardigheidstoetsen);
- het deelnemen aan de voorbereiding en organisatie en de uitvoering van de toetsen;
- het zorgdragen voor de onderwijs informatiebalie ten behoeve van alle studenten door het geven van inlichtingsinformatie en het verstrekken van leermiddelen.

Functie-eisen:

- kennis overeenkomstig het niveau van een middelbare schoolopleiding (Havo/VWO), aangevuld met secretaresse-opleiding of gelijkwaardig;
- kennis van de moderne talen in woord en geschrift;
- enige jaren ervaring als administratief medewerker en secretaresse;
- goede communicatieve eigenschappen in verband met de verschillende interne en externe contacten;
- goede organisatorische bekwaamheden, zo mogelijke ervaring;
- samenwerkingsvermogen, zelfstandigheid en initiatief in functie-uitoefening.

Salariëring, afhankelijk van leeftijd en ervaring, in schaal 4 of 5 van het BBRA-1984.

Inlichtingen over deze functies zijn te verkrijgen bij het Hoofd Bureau Onderwijs FdG, drs. B. Kollé (tel. 888190/888189) of functie A (mw. C. Fröberg, tel. 882315) of functie B (mw. M. Vroegop, tel. 882317).

Interne vacature 012

De vakgroep Sociale Psychiatrie zoekt een **administratief medewerker (m/v)** voor twee dagen per week, voor de duur van vier jaar t.b.v. het project "Stemmen horen"

Taak:

- administratieve taken zoals typen van manuscripten, agendabeheer van de projectleider, telefoon;
- archivering;
- zelfstandig afhandelen van de voornamelijk Engelse correspondentie;

- organiseren van congressen.

Vereist:

- middelbare schoolopleiding, aangevuld met een secretaresse-opleiding;
- goede kennis van de Engelse taal;
- ervaring met soortgelijke werkzaamheden.

Salariëring: maximaal schaal 5 van het BBRA-1984.

Interne vacature 013

Bij MERIT gaat binnenkort een onderzoek van start over automatiseringsprocessen in de detailhandel. Doelstelling van het onderzoek is de identificatie van de dominante technologische ontwikkelingen binnen de detailhandel en het onderzoeken van de gevolgen voor het volume van de werkgelegenheid, de beroepsstructuur en de arbeidsorganisatie. Het onderzoek zal zich concentreren op de ontwikkelingen in één bedrijf, dat in het gebruik van nieuwe technologieën een leidende rol vervult.

Gezocht wordt een

medewerker (0.5 fte voor één jaar)

- die op basis van een zelfstandige inbreng een belangrijk deel van dit onderzoek zal uitvoeren. In samenwerking met de projectleider zal zij hij ook het eindverslag concipiëren en schrijven. Gezocht wordt derhalve naar iemand met de volgende kenmerken:
- goede kennis van arbeidssociologie en automatiseringsdiscussies (bij voorkeur afgestudeerd in de sociologie van arbeid en organisatie);
- ruime ervaring met het maken en schriftelijk uitwerken van interviews;
- ervaring met het observeren, analyseren en beschrijven van werkplekken;
- ervaring met het verzamelen en verwerken van tijdreeksen;
- kunnen werken met SPSS;
- ervaring met het schrijven van teksten, blijkend uit publicaties.

Salariëring: schaal 10 van het BBRA-1984

Inlichtingen: drs. B. Dankbaar, tel. 043-888745

Interne vacature 014

Het Center for European Studies is een relatief jong en snel groeiend instituut dat verbonden is aan de Rijksuniversiteit Limburg. Het CES coördineert het op Europa gerichte contract-onderwijs van de RL. Momenteel verzorgt het CES onder meer Programs for European Studies voor studenten van met name Amerikaanse universiteiten. Bij het CES is een functie vacant voor een **secretaresse m/v full-time** (vaste dienstverband met proeftijd) Deze functie vormt het centrale punt waar communicatielijnen samenkomen en inzicht verlangd wordt in de administratieve procedures van het CES en de RL als geheel.

Taken:

- secretariale en administratieve ondersteuning t.b.v. de directeur, o.a. agendabeheer, postbehandeling, telefoon, correspondentie;
- administratieve ondersteuning t.b.v. het onderwijsprogramma;
- het organiseren van bijeenkomsten;
- archivering;
- het onderhouden van contacten met interne en externe dienstverleners, leveranciers e.d.;
- andere voorkomende secretariaatswerkzaamheden, zoals bestellingen e.d.;
- ondersteuning directeur bij ad-hoc situaties.

Functie-eisen:

- HAVO/VWO, aangevuld met secretaresse-opleiding;
- enkele jaren ervaring in vergelijkbare functie;
- uitstekende beheersing van de Engelse taal in woord en geschrift;
- ruime ervaring met tekstverwerking (WP 5.0 en 5.1);
- flexibele instelling;
- stress-bestendigheid;
- commerciële instelling.

Salaris: afhankelijk van opleiding en ervaring minimaal f 2.247,- (schaal 5) en maximaal f 3.393,- (schaal 6) bruto per maand. Inlichtingen: CES, tel. 888278.

UNIVERSITEITSBIBLIOTHEEK

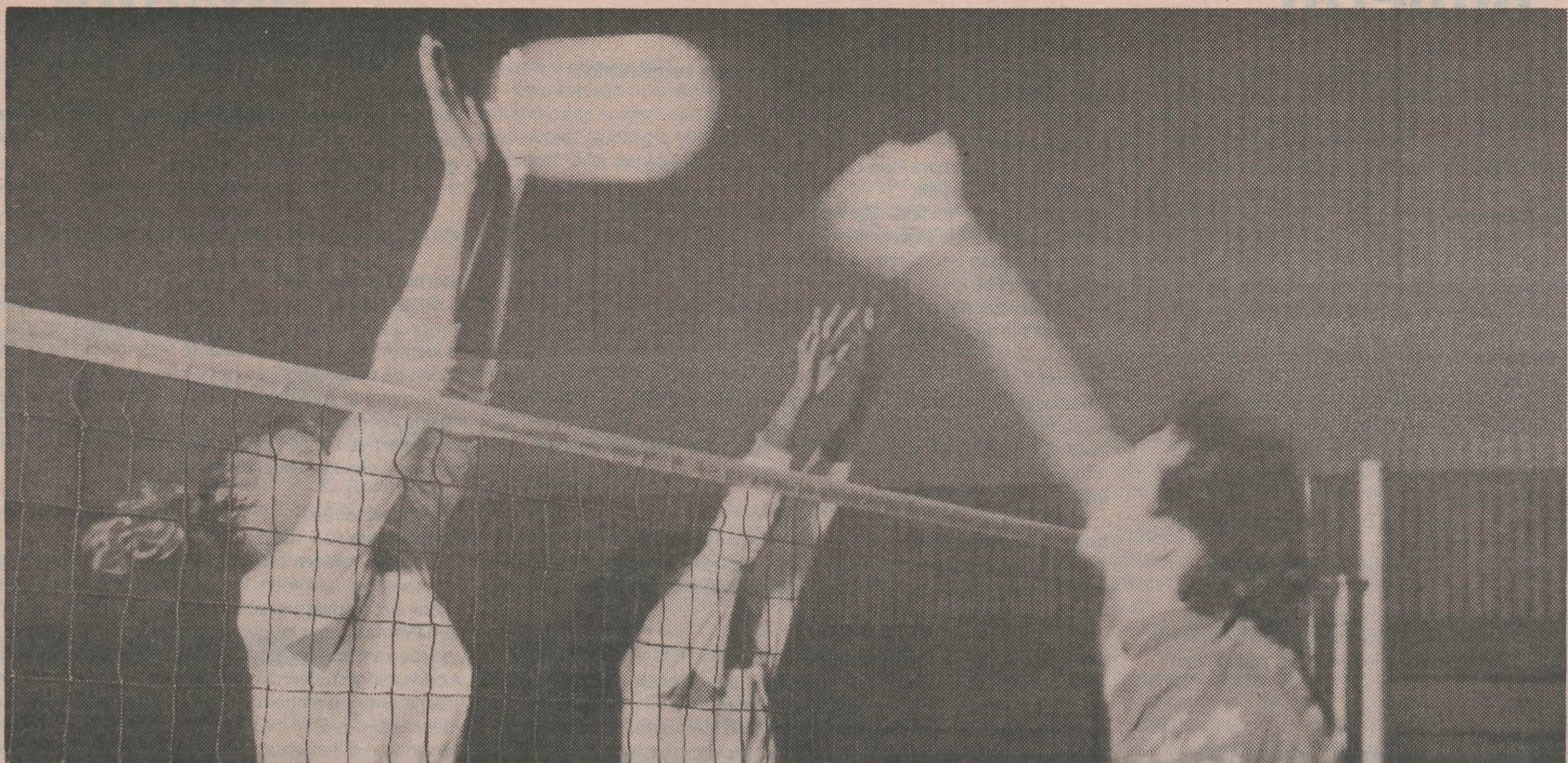
Openingstijden UB academisch jaar 1991

- Bibliotheek Bonnefanten** ma, wo, do, vr 9.00 - 18.00 uur, di 9.00 - 21.00 uur, za 10.00 - 14.00 uur
- Studielandchap Economie** ma t/m do 9.00 - 21.00 uur, vr 9.00 - 18.00 uur, za 10.00 - 14.00 uur
- Studielandchap Rechten** ma t/m do 9.00 - 23.00 uur, vr 9.00 - 21.00 uur, za 10.00 - 17.00 uur
- Bibliotheek Jezuiten** di, wo, do 9.00 - 12.00 uur volgens afspraak
- Bibliotheek AZM/BMC** ma t/m do 9.00 - 21.00 uur, vr 9.00 - 18.00 uur, za 10.00 - 14.00 uur
- Bibliotheek Randwijck** ma t/m vr 9.00 - 18.00 uur (**was 19.00 uur**), za 9.00 - 14.00 uur
- Studielandchap Geneeskunde/Gezondheidswetenschappen** ma t/m do 9.00 - 21.00 uur, vr 9.00 - 18.00 uur, za 9.00 - 16.00 uur
- Bibliotheek Vijverdal** ma t/m vr 9.00 - 13.00 uur

BUREAU BUITENLAND

Bureau Buitenland is verhuisd!

Met ingang van 12 december is Bureau Buitenland gehuisvest in kamernr. 0006 (voorheen Observant) in het Oud-Gouvernement. De telefoonnummers zijn ongewijzigd gebleven.

Academici krijgen de juiste set up bij PTT

Zelfs de allerbeste volleyballers hebben een goede set up en dus goede teamgenoten nodig om te kunnen scoren. Maar de sterkte van het team is meer dan een optelsom van de kwaliteiten van de teamleden. Samenspel bepaalt of zij de volleybal-top bereiken.

Zo vergaat het ook de jonge academici, die bij PTT werken aan hun carrière.

PTT zoekt jonge academici van niveau

U bent (bijna) afgestudeerd in accountancy, bedrijfskunde, bedrijfseconomie, econometrie, elektrotechniek, informatica, (technische) natuurkunde of wiskunde. De cijfers op uw eindlijst zijn bovengemiddeld. Naast uw studie heeft u diverse activiteiten ontplooid en daarin blijkt gegeven van ambitie, organisatietalent, creativiteit en initiatief.

U wilt gaan werken bij een groot bedrijf, waar u de gelegenheid krijgt uw talenten verder te benutten en te ontplooiën en waar u uw kennis en ervaring kunt uitbreiden.

PTT biedt u de kans te scoren

Als Nederlands grootste transporteur van informatie heeft Koninklijke PTT Nederland NV nationaal en internationaal een belangrijke rol. De kwaliteit van onze dienstverlening staat in de wereld hoog aangeschreven en vormt een solide uitgangspunt voor verdere expansie. Als Nederlands grootste particuliere werkgever biedt PTT een keur van functies en carrièremogelijkheden aan jonge academici zoals u. Startend in een functie die aansluit bij uw afstudeerrichting, bepaalt u in overleg met Management Development zelf iedere volgende stap. Soms zal PTT daarvoor de set up geven, een andere keer zult u dat zelf doen. Het gaat er steeds om dat u kansen creëert en mogelijkheden benut.

Zoals de volleyballer traint voor een optimale techniek en conditie, zo zult u zich voortdurend verder bekwamen. Opleidingen en het opdoen van ervaring in verschillende functies en afdelingen maken u tot de allrounder die het ver kan brengen in de PTT-organisatie. Management Development treedt daarbij graag op als coach.

De eerste set up is gegeven

Het is nu aan u ons in een bondige sollicitatiebrief ervan te overtuigen, dat u de juiste teamgenoot bent. Uw brief kan de start zijn van een korte, maar krachtige selectieprocedure, die uiteindelijk de beste kandidaten voor ons toekomstig management moet opleveren.

U kunt uw brief sturen aan Koninklijke PTT Nederland NV, concernstaf Management Development, Postbus 15000, 9700 CD Groningen. Voor meer informatie: 06-0142.

PTT. Waar mensen 't maken.

De Or
Het C
den (C
gen e
onder
vanuit
aantal
cursus
dinsd
inform
35105

Collor
Op 17
een Et
profes
Meer
des Ta

Open
Het sp
vrijdag
Studei
kamer

Stude
Open
17.00
14.00

Studi
16.00

Steun
Openi
06-32

Centr.
Openi
Centra
den: n
Tel.88

lchth
Wo. 1
Ellen, 1
Wo. 3
Info kr

AEGL
Eke 1
met bi
16 jan
21-22
Gronir
Info, ir
88707

Agent
16 jan
Admin
24 jan
25 jan
het ee
staatsk
gebed
preke
docen
hr. R
inform
sweers

KOKO
H. 15
H. 22
Wo. 3

Tafels
Zo. 13
pastor.
de kerl
Ma. 14
Wo. 11
Wo. 11
Wo. 11
Tafele
le schu
meedo
kosten

Oproe
De We
ten inf
pakket
nieuwe
de vere
dit pak
Studen
san vo
gen dit
taartor
Werkg

Lustrumjournal

Dies Natalis 11 januari

Op vrijdag 11 januari gedenkt de RL de vijftiende verjaardag van haar stichting. Ter viering van deze Dies Natalis wordt in de St. Janskerk aan het Vrijthof een bijzondere academische zitting gehouden welke aanvangt om 15.00 uur. De Rector Magnificus, prof. dr. F. I. M. Bonke, zal een rede houden waarna de overdracht van het rectoraat aan prof. mr. M. J. Cohen zal plaatsvinden. Vervolgens zullen drie ere-doctoraten worden verleend.

Lustrumgala 12 januari

Op zaterdag 12 januari is het Oud Gouvernement aan de Bouillonstraat omgetoverd tot een waar galapaleis, waar u in stijl kunt genieten van de muziek van o.a. de Big Band Noord Limburg, One Shot Wonder en Disco Goldnight (bekend van het lustrumgala '86). Vanaf 21.30 uur staan de deuren open voor iedereen die op tijd zijn kaarten besteld heeft, want het gala is reeds enkele weken uitverkocht.

Lezing Ilya Prigogine 31 mei

Aan de vooravond van de cultuurweek, op vrijdag 31 mei, staat een lezing gepland van Ilya Prigogine. Hem is gevraagd in te gaan op elementen uit zijn werken 'Orde uit Chaos' en 'Tussen Tijd en Eeuwigheid'. Ilya Prigogine won in 1977 de Nobelprijs voor de scheikunde.

Alumni weekend 1 en 2 juni

A 15 jaar RL lopen er inmiddels enkele duizenden afgestudeerden rond die hun bul behaalden in Maastricht. Het derde lustrum wordt aangegrepen om de band met deze alumni aan te halen. De vier alumni-verenigingen, ondersteund door de SWOL, organiseren daarom een speciaal Alumni weekend met aparte en gezamenlijke activiteiten.

Cultuurweek 1 tot en met 9 juni

De eerste week van juni staat in het teken van de culturele activiteiten die de universitaire wereld voortbrengt. Gedurende deze periode is de Stadschouwburg het trefpunt waar zowel de Bonbonnière, de Redoute en het Theatercafé gevuld zullen worden met de meest uiteenlopende vormen van toneel, theater en muziek. Speciaal voor kinderen van medewerkers is er op 2 en 5 juni kindertoneel. Het volledige programma zal t.z.t. uitgebreid aangekondigd worden. Hieronder volgen de belangrijkste voorstellingen.

Cabaret 1, 2, 3 en 4 juni

De studentenwereld heeft het cabaret altijd op handen gedragen en het is dan ook niet verwonderlijk dat ook Maastricht een bijdrage gaat leveren met een geheel eigen voorstelling. Vanzelfsprekend behandelt het cabaret de universiteit en het studentenleven in al haar facetten, waarbij lekker geschopt zal worden tegen alle 'heilige huisjes' en gevestigde waarden. De spelers zijn allen afkomstig uit de Maastrichtse studentenwereld en leveren zelf een groot deel van de ideeën.

Anna Karenina 6, 7, 8 en 9 juni

Na het succes van 'Peer Gynt' in 1986 is de studententoneelvereniging 'Alles is Drama' momenteel hard aan het werk met een nieuw stuk. Ditmaal brengt zij als productie 'Anna Karenina' naar het gelijknamige boek van Leo Tolstoj. Hoewel dit boek reeds talloze malen is verfilmd, even zo vaak bewerkt is voor televisie en model heeft gestaan voor opera en ballet, is het nog nooit als toneelvoorstelling opgevoerd. Er kan dus met recht gesproken worden van een wereldpremière.

Theatercafé 1 tot en met 8 juni

Gedurende de hele week vinden er in het Theatercafé kleinkunstvoorstellingen plaats. Enkele namen zijn reeds bekend: Duo Concertante, Theater Paap, Pitboel Theater en Duo Lang & Gelukkig. Niet de meest bekende, maar wel heel verrassende acts. Op woensdag 5 juni vindt de uitreiking plaats van de Biggelaarprijs.

AFGELOPEN WOENSDAG, 9 JANUARI, WAS HET PRECIËS 15 JAAR GELEDEN DAT KONINGIN JULIANA HET OFFICIËLE STARTSEIN GAF VOOR DE RIJKSUNIVERSITEIT LIMBURG. DIT JAAR VIEREN WIJ DUS HET 3E LUSTRUM VAN DE RL.

RUIM ANDERHALF JAAR GELEDEN IS DE LUSTRUMCOMMISSIE GESTART MET DE VOORBEREIDINGEN VOOR DE VIERING VAN ONZE VIJFTIENDE VERJAARDAG. OP DEZE PAGINA VINDT U EEN CHRONOLOGISCH OVERZICHT VAN WAT U HET KOMENDE JAAR KUNT VERWACHTEN AAN LUSTRUMACTIVITEITEN.

Met vriendelijke groeten,
De lustrumcommissie

Schaaksimultaan 8 juni

Op 8 juni zullen de fervente en beste schakers van Maastricht hun krachten meten met een internationaal grootmeester. Op die dag zal er een simultaan-séance gespeeld worden tegen 20 van de beste middelbare scholieren uit Maastricht en 20 schakers van de RL.

Lustrumsportdag 21 juni

Evenals in 1986 is de lustrumsportdag het grote sportevenement waar studenten en medewerkers met en tegen elkaar in het tijdperk treden. De sportieve krachtmetingen vinden plaats in verschillende takken van sport waaronder voetbal, tennis, roeien, hockey en cross. Daarnaast zijn er ook niet competitieve mogelijkheden zoals een wandel- of fietstocht.

Lustrumfeest 21 juni

Na afloop van de sportieve vermoeienissen is het 's avonds weer tijd voor een ouderwets feest op een ouderwetse locatie: het voormalige hoofdgebouw aan de Tongersestraat, dat inmiddels geheel verbouwd is en beter dan ooit voorbereid op de komst van grote aantallen feestgangers. Kruithuis, mensa, trefcentrum en tuin zullen swingen tot in de vroege ochtend....

Congres Rechten 5, 6 en 7 september

De faculteit der Rechtsgeleerdheid bestaat in 1991 precies 10 jaar en viert dus in feite een dubbel lustrum. Deze gelegenheid wordt aangegrepen voor de organisatie van een congres over "Legal education in the future: Towards a European Law School?". Het belangrijkste doel is het bekijken van de perspectieven voor een internationaal rechtencurriculum voor Europa, met name voor de EG.

Locatieloop september

De Rijksuniversiteit Limburg heeft in de loop van de jaren een wel zeer vaste voet aan de grond gekregen in Maastricht. Momenteel beschikt zij over maar liefst 34 locaties, variërend van het Oud Gouvernement tot een deel van het station in Wyck. Gedurende het lustrumjaar zullen al deze locaties voorzien worden van speciaal ontworpen RL-vaandels. In september zal een loopwedstrijd gehouden worden langs al deze locaties, waarvan de start in Randwyck is en de finish in de Bouillonstraat. Op sportieve wijze zullen de deelnemers oog in oog komen te staan met de gehele Rijksuniversiteit Limburg.

Symposium Geneeskunde 10 oktober

Een van de profileringsgebieden van de faculteit der Geneeskunde is de extramuraal gezondheidszorg, waarin de huisarts een belangrijke rol vervult. De faculteit organiseert een symposium met als thema: "Extramurale gezondheidszorg op weg naar de eeuwwisseling". De titel geeft al aan dat de invloed van technologische ontwikkelingen en internationaliseringsprocessen binnen Europa meegenomen zullen worden in de beschouwingen.

Open dag 26 oktober

Voor veel buitenstaanders is de Universiteit niet veel meer dan een verzameling gebouwen in de binnenstad. Aangezien het spreekwoord 'onbekend maakt onbemind' nog maar al te vaak opgaat, wil de RL zich in het lustrumjaar op bijzonder wijze presenteren. Op een open dag wil zij zich laten zien als wetenschappelijke instelling. Een aantal hoogleraren zal hiertoe een tiental onderwerpen op een voor het publiek toegankelijk niveau presenteren en vragen beantwoorden.

Zangfeesten studenten oktober

Studenten hebben altijd gezongen. Het studentenlied verhaalt in de regel van de Bourgondische geneugten als drinken, eten, roken en uiteraard het 'meisjesminnend hart'. Studentenvereniging Circumflex organiseert in oktober een traditioneel studentenzangfeest in de Dominicanerkerk. De liederen van die avond zullen in een speciale bundel verzameld worden. Het geheel heeft een plechtige omkadering en staat in het teken van het stijlvolle studentenleven.

Congres Algemene Wetenschappen oktober/november

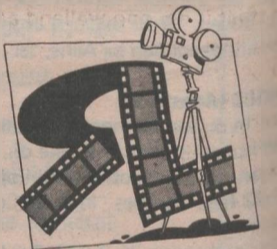
De faculteit der Algemene Wetenschappen heeft gezocht naar een thema dat door alle vakgroepen op eigen wijze ingevuld kan worden. De titel van de manifestatie is: "Representatie van kennis versus behoud van betekenis".

Symposium Gezondheidswetenschappen oktober/nov

De faculteit der Gezondheidswetenschappen organiseert een symposium met als onderwerp: "Samenwerking tussen universiteit en industrie op het gebied van wetenschappelijk onderzoek".

Bioscoopweek november

Studeren is een prachtig vak; het leven op de universiteit of in een universiteitsstad verloopt niet altijd vlekkeloos; wat doen studenten in hun vrije tijd? Deze onderwerpen worden belicht in een aantal geselecteerde films met als leidraad "Universiteit en omgeving".

Als locatie is gekozen voor filmhuis Lumière, dat het idee van harte ondersteunt. Gedurende een hele week zullen de meest uiteenlopende films vertoond worden.

Congres Economie november

De bijdrage van de economische faculteit wordt verzorgd door de sectie Internationaal Management. Het thema van het congres wordt de relatie tussen overheidsgedrag en ondernemingsstrategie tegen de achtergrond van het internationaliseringsproces binnen Europa. Titel van het congres is "Coöperation in Globalizing Markets; Firms' Strategies en Governmental Behaviour".

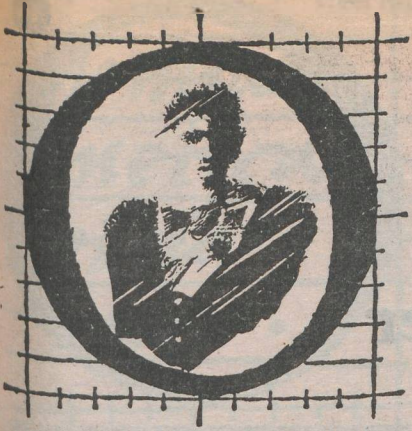
Universitair Lustrumcongres 13 december

Universiteiten hebben enerzijds de behoefte zich zelfstandig te profileren en naar buiten te treden; anderzijds is er de behoefte om in gezamenlijkheid naar de overheid te reageren. Het lustrumcongres wil het spanningsveld tussen universitaire identiteit/autonomie en universitaire collectiviteit onder de loep nemen.

De lustrumviering van de RL wordt onder andere mogelijk gemaakt door steun van de volgende bedrijven/instaties:

- DSM
- KNP
- Brouwerij De Ridder
- Mercuri Urval
- Stichting Wetenschappelijk Onderwijs Limburg
- Spaarbank Limburg
- KPMG
- Koninklijke Sphinx
- Pie Medical
- Swinkels Passchier
- Medtronic
- Algemeen Burgelijk Pensioenfonds

De lustrumcommissie is bereikbaar via het Rectoraat

Spelen met de werkelijkheid

Over De Bie & De Bie

Op de eerste bladzijde van *Meneer Foppe en het gedoe*, waarmee Wim de Bie in 1987 als schrijver debuteerde, belt een opgewonden meneer De Bie met Harmen Siezen van het NOS-Journaal. De nieuws-presentator heeft in een uitzending een opmerking gemaakt waarover De Bie zich kwaad maakt. 'Ach, meneer De Bie,' repliceert Siezen, 'het was maar een grapje. U maakt toch zelf ook grapjes, dus u weet hoe dat werkt.' Waarop De Bie antwoordt: 'Nee, ik maak geen grapjes. Nooit. Dat is een misverstand.'

Wim de Bie is op woensdag 16 januari te gast in het literair café van het Studium Generale (20.00 uur, Redoute Stadsschouwburg). Een dag eerder, op dinsdagmiddag 15 januari, geeft prof. Wiel Kusters (in aanwezigheid van de schrijver) een openbaar college over het literaire werk van Wim de Bie (16.00 uur, kamer 1000, Tongersestraat 53). Studenten kunnen een (gratis) toegangsbewijs voor de literaire avond afhalen op vrijdagochtend 11 januari op het Bureau Studium Generale (Keizer Karelplein 10, eerste verdieping). Of op zaterdag 12 januari om 11.00 uur aan de kassa van het Generaalshuis.

Comité van de Negende April uitgenodigd voor een gesprek over de toekomst van de televisie in het Nieuwe Nederland. Maar dit is een geheel andere De Bie dan de ons reeds bekende meneer De Bie, die alles wat naar autoriteit zweemt aanvalt en belachelijk maakt. Deze De Bie lijkt aanvankelijk helemaal geen moeite te hebben met het nieuwe regime, integendeel zelfs, Wim de Bie staat volledig achter de nieuwe machthebbers en is bereid om zich voor honderd procent voor de goede zaak in te zetten. Hij hoopt dat veel oude waarden en normen uit zijn jeugd, waarover hij met enthousiasme tijdens zijn 'screenings' vertelt, door het Comité in ere zullen worden hersteld. Er zit, zo denkt hij, zelfs een benoeming in tot Directeur van de Nationale Omroep Nieuw-Nederland.

In het begin van *Morgen zal ik mijn mannetje staan* noteert Wim de Bie in zijn aantekeningenboekje: 'Nu zou ik dan eens niet een typetje gaan spelen in een geschreven sketch over de actualiteit, nee, ik zou er zelf onderdeel van worden. Ik stond op het punt mee te gaan spelen in het stuk *De Werkelijkheid*, in de rol van Mijzelf.' Dit citaat kan beschouwd worden als een sleutelpassage; het laat namelijk goed zien op welke wijze De Bie speelt met het begrip werkelijkheid. Want wat gebeurt hier? In feite laat de schrijver Wim de Bie het personage Wim de Bie schrijven dat hij zichzelf zal gaan spelen in een werkelijkheid die geen werkelijkheid is maar

fictie. Tegelijkertijd ligt in deze literaire vertelvorm voor de auteur de mogelijkheid besloten om over zijn eigen leven, dus autobiografisch, te schrijven. Ik moet zeggen dat ik nu beter begrijp waar de jury van de Henriette Roland Holst-prijs op doelde, toen zij schreef dat het be kroonde *Schoftentuig* een nieuw literair genre vertegenwoordigt dat moeilijk te classificeren is en dat De Bie de literatuurwetenschap in verlegenheid brengt door het oppermachtige onderscheid tussen fictie en non-fictie te doorbreken.

In een vraaggesprek zei De Bie eens: 'Ik noem mezelf geen schrijver en het moet allemaal nog beginnen'. Via Meneer Foppe, Goos Verhoef en Walter de Rochebrune zijn we veel te weten gekomen over hun geestelijke vader. In *Morgen zal ik mijn mannetje staan* heeft Wim de Bie zich van de typetjes losgemaakt om ruimte te scheppen voor zichzelf. De volgende logische stap zou zijn een boek te schrijven waarin ook het personage De Bie afwezig is of slechts als toevallige voorbijganger even opduikt, zoals in een satirisch stukje in *Keek op de week* ook zo nu en dan een typetje uit een vorige sketch of aflevering zomaar in beeld verschijnt en weer verdwijnt zonder iets te hebben gezegd. Dit laatste zou het mooiste zijn en ligt denk ik ook het meeste voor de hand; van iemand als Wim de Bie valt geen verandering van thematiek te verwachten, wel een uitbreiding en verdieping van zijn rijke verbeeldingswereld.

Henk de Jager

Agenda

vrijdag 11 januari

A Romance in many Dimensions, Figurentheater van Feike Boschma, Stadsschouwburg, 20.00
Marcel Boon, Cabaretier, Theatercafé, 23.00

zaterdag 12 januari

Harold en Maude, Mary Dresselbuys e.a., Stadsschouwburg, 20.00
Limburgs Symphonie Orkest, o.l.v. Salvador Mas Conde, Staargebouw, 20.00

Over Rozen en Bergen, Danseres Janny van Goor, Löss Theater, 20.30

Marcel Boon, Cabaretier, Theatercafé, 23.00

zondag 13 januari

Pianorecital, Ozan Marsb, Kasteel Hoensbroek, 16.00

maandag 14 januari

Medea, Theater van het Oosten, Zaal Toneelacademie, 20.30

dinsdag 15 januari

Opus 8, Cabarelgroep Purper, Redoute, 20.00

Wat het water mij gaf II, Dea Koert produktie, Zaal Het Vervolg, 20.30

woensdag 16 januari

Lunchconcert, Redoute, 12.30

Literair café, Wim de Bie, Redoute, 20.00

donderdag 17 januari

Presentatie cursus 20ste eeuwse kamermuziek, Studenten Maastrichtse Conservatorium, Intropodium, 20.30

Exposities

Will van Hoof, schilderijen/tekeningen, Galerie FAH, Brusselsestraat 80, Maastricht, 11 jan. t/m 18 febr. 1991, vr t/m zo 13-17

Didier Vermeiren, Bonnefantenmuseum, Dominikanerplein 5, Maastricht, 25 sept. t/m 10 febr., di t/m vr 10-17, za, zo en feestdagen 11-17

Oermensen in Nederland. Belvedere: leven in de oude steentijd, Bonnefantenmuseum, Dominikanerplein 5, Maastricht, 7 okt. t/m 20 jan., di t/m vr 10-17, za, zo en feestdagen 11-17

Oermensen in Nederland. Belvedere: klimaat en landschap in de oude steentijd, Natuurhistorisch Museum, De Bosquetplein 6-7, Maastricht, 7 okt. t/m 20 jan., ma t/m vr 10-12.30 en 13.30-17, za, zo en feestdagen 14-17

Paul Eurlings, aardewerk- en porselein-designer, en **Ivo Strauven**, bronzen, Galerie Artisant, Grote Gracht 43, Maastricht, 5 jan. t/m 9 febr., di t/m za 13.30-17.30

Han Rameckers, Monique Prévoo en Jef Roeselers, Locals III, Simeria, Bogaardenstraat 40B, Maastricht, 12 jan. t/m 2 febr. Wo t/m za 13.30-18

Micheline Beddeleem, pastels, De Keerder Kunstkamer, Kerkstraat 10, Cadier en Keer. Vr t/m zo 13-18

Maurice Brams, beelden in marmer en brons, Galerie La Dependance, O.L.Vrouweplein 24, Maastricht. Do t/m zo 12-17.30

Jeanny Golembiewski, keramiek en werken op papier, en **Mary Rose Vink**, Galerie Anny van den Besselaar, Tafelstraat 6a, Maastricht, 4 jan. t/m 27 jan. Do t/m zo 13-17.30

Jean-Pierre Zoetbrood, in situ, Aylvalaan 10, Maastricht, 8 dec. t/m 19 jan. Wo t/m za 14-18

Mier en slang, Universiteitsbibliotheek RL, 16 nov. t/m 17 jan.

Berna Esselaar, beelden en **Judith M. Boer**, schilderijen, P.A.K., Vrijthof 29, Maastricht, 12 jan. t/m 8 febr. Wo t/m vr 13-18, Za 13-17.

Film

Speelweek 11 t/m 17 jan.

Filmbuis Lumière, Bogaardenstraat 40b

Eat a Bowl of Tea, 20.00

Madame Bovary, 20.30/21.00

White Hunter, Black Heart, 22.00/22.30

Cinema Palace, Wyckerbrugstr. 1

The Sheltering Sky, dag. 18.00 en 21.00

Flatliners, dag. 18.15 en 21.00. Za en zo ook 15.00

Ghost, dag. 18.00 en 21.00. Za en zo ook 14.30

Mabi, Kleine Gracht 24A

Home Alone, vr t/m zo: 14.30, 18.45 en 21.15. Ma t/m do 21.00. Wo 14.30 en 21.00

Arachnophobia, vr t/m zo 18.30 en 21.15.

The neverending story part 2, vr t/m zo en wo 14.30.

My blue heaven, vr t/m zo 14.30, 18.45 en 21.15. Ma t/m do 21.00. Wo om 14.30

The Witches, vr t/m zo 14.30, 18.45 en 21.15. Ma t/m zo 21.00. Wo om 14.30 en 21.00

Cine "K", St. Bernardusstraat 13

Henry & June, vr t/m zo 18.45 en 21.15. Ma t/m do 20.30

Debiel

Zijn wij een volk van debielen?
Zijn wij soms een volk van absoluut
minvermogenen, van Belgen,
domkoppen, van leeghoofden, dwazen,
onzinnige nietsnutten?
Aangezien U dit stukje leest zult U
ongetwijfeld met een hartgrondig
'Neen!' op bovenstaande vragen
reageren. U voelt Uzelf immers een best
wel slim mens. Ik ook, dus er lijken niet
zoveel vuiltjes aan de lucht.
Niettemin komt het mij soms voor dat de
vaderlandse mediabonzen ons maar
een zwakzinnig stelletje vuilniszakken
vinden.
Jaren geleden trof de vertrossing ons
land. Een verschijnsel waarbij aan het
volk net die media-producten werden
aangeboden die door een soort grootste
gemene deler-formule de miljoenen aan
buis en papier kluisterde. Daar zijn
destijds nog felle discussies over
gevoerd. Is zo iets goed of slecht? Ik
geloof dat de uitkomst van het discours
was dat er klaarblijkelijk iets als
populaire (volks-)cultuur bestaat en dat
het dus legitiem is om daarmee de
media te vullen.
Maar de laatste tijd treft een nieuw
fenomeen ons frontaal op de bek. Ik heb
het hier over de belediging van al die
mensen die hersenen hebben, en ik
geloof dat dat laatste bij de overgrote
meerderheid van de Nederlanders toch
wel het geval is.
Het allerbeste voorbeeld van die
afgrijpselijke stupiditeit wordt gevormd
door de TV-Gazet, de telematische
beeldkrant die Mai van de Cai (nog al
een voorbeeld van stompzinnige
hersenverweking, in dit geval bij de
Maastrichtse nutsbedrijven: waarom
moet kabel-abonnees op een
neerbuigende manier worden
wijsgeemaakt dat de Centrale Antenne
Inrichting wordt gerund door ene Mai!?)
Omdat het rijmt? Stront op de plaats
waar bij andere mensen neuronen,
ganglions en meer van dat soort spul
zit?) ons via de kabel brengt.
Als ik naar de beelden van de TV-Gazet
staar (wat ik over het algemeen niet
langer dan 1'30" volhoud; daarna
breken mij de puisten uit, klam zweet
en spontane schimmelinfecties) móet ik
wel tot de conclusie komen dat die tent
geleid wordt door een gedegenereerde
sexistische rat. Naast het feit dat de
teksten van de Gazet barsten van de
spel- en syntaxis-fouten (wat de
redactie van de Zjazzèit waarschijnlijk
zal wijten aan en goedpraten onder
verwijzing naar het authentiek
Limburgse karakter van de kabelkrant;
bullshit) zijn ze van een dusdanig
stompzinnig laag niveau, afgezaagd,
hanig en jaren-twintig-traditioneel dat
mij de rillingen bekruipten.
Er zijn namelijk twee opties: ófwel er zit
een groengele cocktail van snot en
smegma in de hersenpannen van de
TV-Gazet-redacteuren, ófwel grote
delen van de Maastrichtse bevolking
waarderen de platte grollen en het non-
nieuus die op dat kanaal verschijnen
wel enigzins.
Het tweede durf ik niet te geloven. Wij
zijn toch geen volk van dwazen?
Of toch?

Eva

Liever ingewenst ontiem dan
ongewenst intiem
- Dhillia Singh -

Honderd troetels brengen Mahler

Het is vreselijk gezellig in Bergen, Noord-Holland. Katinka Folmer, derdejaars geneeskundestudent uit Maastricht, zit er ook: "Om te voorkomen dat mensen zich verloren zullen voelen, hebben we een troetelsysteem ingesteld. Na drie dagen heeft de troetelcommissie bekend gemaakt wie troetels van elkaar zijn en vanaf dat moment krijg je van twee mensen - jouw troetels - extra aandacht. Een aai over je bol bijvoorbeeld als je er tijdens de repetitie eens flink naast zat. Je wordt verzorgd door je troetels en jij zorgt voor je troetels.

BERICHT UIT MAASTRICHT

Het Nederlands Studentenorkest (NSO) zit deze dagen voor de zevenentwintigste keer in een Bergens viersterrenhotel, voor die gelegenheid omgebouwd tot jeugdherberg, om de jaarlijkse toernee - de negenendertigste - voor te bereiden. Tien dagen wordt er door bijna honderd musici negen uur per dag gerepeteerd in een kerk in Bergen. Op zondag 13 januari start dan de toernee langs tien Nederlandse concertpodia, waarbij ook het Staargebouw in Maastricht wordt aangedaan, op zaterdag 19 januari.

Katinka Folmer vormt met violist Bart van Ewijk (ook geneeskunde) het bescheiden Maastrichtse contingent van het NSO. Zij speelt fagot; dit jaar is dat vanwege het programma de contrafagot, twee octaven lager en enkele decimeters langer dan de gewone fagot. "We spelen onder andere de vijfde symphonie van Mahler en die heeft in zijn composities werkelijk alle middelen aangewend die mogelijk zijn om z'n emoties uit te drukken. Juist bij hem kom je dat soort ongebruikelijke instrumenten als een contrafagot tegen. Het is wel even wennen, want het zijn heel andere grepen."

Ongebruikelijk is ook dat Folmer naast de fagot vaak slagwerkinstrumenten voor haar rekening neemt. In het speciaal voor het NSO gecomponeerde stuk Taking the Waters van Joep Franssens, speelt ze vibrafoon. Vorig jaar, toen ze voor het eerst met het orkest meedeed, had ze als officieel slagwerker de xylofoon onder haar hoede.

1991 wordt dus Folmers tweede toernee. Omdat het vorig jaar zo goed beviel en omdat het programma dit jaar door veel musici als zeer aantrekkelijk werd beoordeeld heeft ze weer meegedaan met de audities vorig najaar. Bovendien nam ze zitting in het bestuur waar ze de functie van orkestchef vervult.

"Vanaf oktober is dat werk voor zeven dagen per week," zegt ze, "ik ben mijn derde studiejaar dan ook aan het overdoen."

Voor de studenten die alleen meespelen hoeven de gevolgen volgens Folmer niet zo drastisch te zijn: "Je bent in januari drie weken weg, dat is alles. We hebben ooit eens een keer problemen gehad met een jongen die opgeroepen werd voor militaire dienst, maar meestal zijn de dingen wel uit te stellen."

Militaire dienst? Telt het Nederlands Studentenorkest niet alleen studenten? "Ja hoor, jawel," haast Katinka Folmer zich, "een collegekaart is verplicht. Maar het kan natuurlijk dat er zo heel af en toe een uitzondering tussendoor sluipst. Dit jaar hebben we bijvoorbeeld een jongen die eigenlijk nog op de middelbare school zit. Maar de rest studeert echt."

Vijftien musici uit het orkest van dit jaar studeren aan een conservatorium. Zij vormen de volgens Folmer broodnodige aanvulling op de 'amateurs' van universiteiten en hogescholen.

"Voor sommige plaatsen biedt zich gewoonweg niemand aan tijdens de audities. Dan moeten we wel de kant van de professionals opkijken. Maar we houden altijd eerst de amateur-auditie en daar kwamen dit jaar honderdtachtig mensen op af - ook vanwege het aantrekkelijke programma neem ik aan - en daar kon een ruime keus uit gemaakt worden. De conservatorium-audities, bijvoorbeeld voor de aanvoerder van de eerste violen en dat soort plaatsen, konden daarna beperkt blijven. Want uiteindelijk is het niet de bedoeling een professioneel orkest te formeren."

Het niveau van het NSO is alom geprezen, zo nu en dan slaapt men zelfs een onderscheiding in de wacht; een merkwaardige prestatie gezien de jaarlijks wisselende samenstelling. Dit jaar doen vijftientwintig studenten voor de tweede of derde keer mee en dat is relatief een hoog aantal. De dirigent is elk jaar een andere, maar ook op die regel worden uitzonderingen gemaakt. Lucas Vis, sinds 1988 verbonden aan het Noordhollands Philharmonisch Orkest, dirigeerde in dat jaar ook het NSO en heeft nu die taak weer op zich genomen.

Een door het zogenaamde Fonds van de Scheppende Toonkunst voorgestelde Nederlandse componist maakt elk jaar speciaal voor het studentenorkest een compositie. De Amsterdammer Joep Franssens schreef voor deze gelegenheid het slagwerkstuk Taking the Waters. "Een echt spektakel wordt dat," zegt Folmer enthousiast, "Vibrafoons, klokkenspellen, pauken, maraka's (een soort sambaballen), een grote trom en de gong, om maar eens wat te noemen. En het is, anders dan veel andere moderne werken, tonaal geschreven, dus ligt het lekker in het gehoor. Bovendien is

Het Nederlands Studentenorkest repeteert

het hartstikke leuk om te spelen. Alleen de violen balen, die hebben uitsluitend lange noten."

Naast de vijfde van Mahler en het slagwerkconcert staan ook nog de rococovariaties voor cello en orkest van Tsjaikovsky op het programma. Solist is de vierentwintigjarige Floris Mijnders, vorig jaar aangesteld als solocellist bij Het Gelders Orkest.

Het geld voor het Nederlands Studentenorkest komt van sponsors, de bestuursleden besteden een groot deel van hun tijd aan de contacten met deze goede gevers. Want het hotel kost geld, de dirigent kost geld en het reizen kost geld. En de opbrengst van de entreekaarten voor de concerten gaat naar het goede doel: studiemiddelen voor gehandicapte studenten. De musici zelf betalen voor drie weken artiestenleven 250 gulden.

De tiendaagse toernee die na het repeteren op 13 januari zal beginnen zal volgens Katinka Folmer weer een ongelofelijke hoeveelheid gezelligheid met zich meebrengen. In elke stad worden ze ontvangen door de 'plaatselijke comités' die de zaken aldaar geregeld hebben. Na de lunch volgt de opbouw van de zaal, een beetje spelen, een korte repetitie en wennen aan de ruimte en je plaats. Daarna vertrekt iedereen naar een gastgezin waar men het avondeten gebruikt en iets vertelt over het NSO. "Ja, dat is eigenlijk wel tien dagen achter elkaar hetzelfde praatje," erkent Folmer, "maar dat geeft niet hoor, die mensen doen toch ook hun best voor jou."

's Avonds is het feest en de volgende ochtend stapt men doodmoe in de bus om wat bij te slapen. De kwaliteit van het gebodene lijdt daar niet onder?

Folmer: "Nee hoor, iedereen moet komen luisteren, het is een heel feestje. En er is ook van alles te zien, want tegen de tijd dat we beginnen met de concerten hebben de meeste mensen voor hun troetels al wat knuffelbeestjes en mascottes gemaakt en die plakken en hangen we aan de instrumenten. Dat is een heel kleurig en vrolijk gezicht."

Nederlands Studentenorkest: zaterdag 19 januari in het Staargebouw te Maastricht. Aanvang 20.15 uur, entree 17,50 gulden, voor studenten en houders van CJP of Pas 65+ 10 gulden. Voorverkoop aan de kassa van het Generaalshuis, tel. 293828 en bij mevrouw K. Baeten, tel. 210129.

Geert Dekker